T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

https://ar.lifeisgoodontbesad.xyz/

http://www.eskiistanbul.net/5074/edirnekapi-1918

http://www.eskiistanbul.net/2123/eski-istanbul-1950li-yillarda-edirnekapi

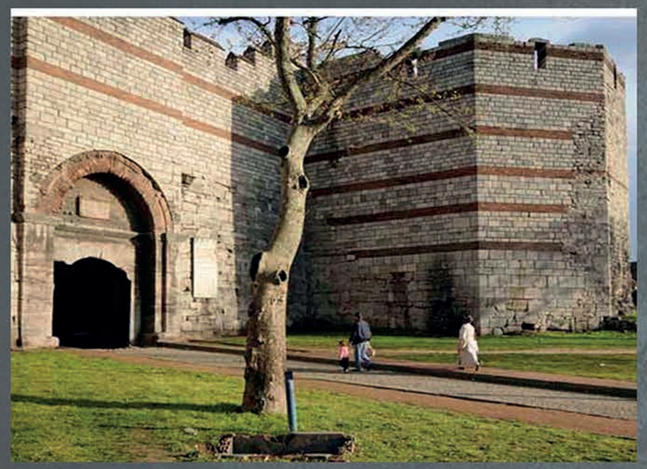

http://www.biristanbulhayali.com/istanbul%E2%80%B2un-zamana-direnen-13-kapisi

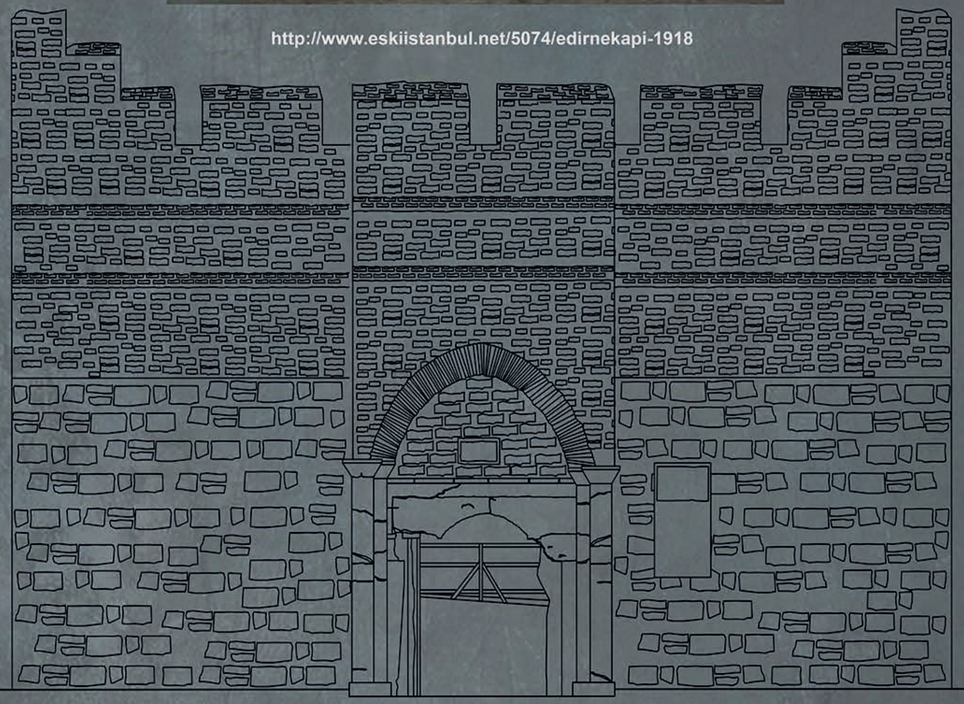

https://www.trthaber.com/haber/kultur-sanat/istanbulun-zamana-direnen-tarihi-surlari-417427.html

Restorasyon çözüm önerisi

Onarım gerektiren uygulamalarda, eserin sorunlarının teşhisi kadar eserin orijinal malzemelerinin içeriklerinin ve niteliklerinin bilinmesi, onarımda kullanılacak olan yöntem ve malzemelerin önerilmesini için bir gerekliliktir. Ancak bu şekilde belirlenen öneriler doğrultusunda yapılan koruma ve onarım sonrasında hem belgesel değer korunmuş olacak hem de yan yana kullanılacak olan orijinal ve onarım malzemelerinin fiziksel, kimyasal ve mekanik özellikleri birbirleriyle uyumlu ve benzer olacaktır

https://cdn.vgm.gov.tr/yayin/dergi/restorasyon/restorasyon09.pdf

Edirnekapı 2D görünüş çizimi

Edirnekapı Tarihçesi

Osmanlı-Türk hakimiyeti sırasında Edirne kara younun başlangıç noktası olduğundan Edirne kapısı adını aldı

Edirnekapı'ya 900, Sulukule'ye bin adım uzaklıktadır. İstanbul'un yedi tepesinden biri üzerinde, denizden yüksekliği 74 metredir.

http://hakkindabilgial.com/edirnekapi/

Yapının Durumu

Yapının günümüzdeki durumu eskiye göre pek farklılık göstermemektedir.
Yapının çoğu bölgesinde kararma, çatlama, taş kaybı ve bitkinlenme görülmektedir.
Her bozulmanın kendi çözümlerine göre temizlenip restorasyon yapılmalıdır.

Ozan ÇAKAR

DERS Restorasyon Projesi

YÜRÜTÜCÜ Dr. Öğr. Üyesi Fatma SEDES

İSTANBUL SUR KAPILARI

EDİRNEKAPI

ARALIK2021

HAZIRLAYAN
Ozan ÇAKAR
G2010.291029

T.C İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

Mevlevihane Kapı Tarihçesi

İstanbul kara surlarının zamana direnen kapılarından biri de adını tekkeden alan Mevlevihane kapısıdır. Adını sur dışında bulunan Yenikapı Mevlevi Dergahı'ndan alan bu kapıya Mevlanakapı'da denir. Kara surlarını yaptıran 2. Theodosios devrinden kalıp da orijinal yapısını en iyi koruyan bu kapıdır. Bu nedenle bu kapıya bakıp, Bizans döneminden kalan diğer kapıların orijinal hallerini düşleyebiliriz.

Bizanslılar bu kapıya Rus Kapısı diyorlardı.

file:///C:/Users/alpre/Downloads/KORUMA%20NARIM%20__ALI__MALARI%20__NCES__%20BOZULMALARIN%20TE__H__S__NE%20B__R%20__RNEK_%20HIERAPOLIS%20KUZEY%20NEKROPOL__%2075%20NOLU%20ANITSAL%20MEZAR(%23603980)-782584.pdf

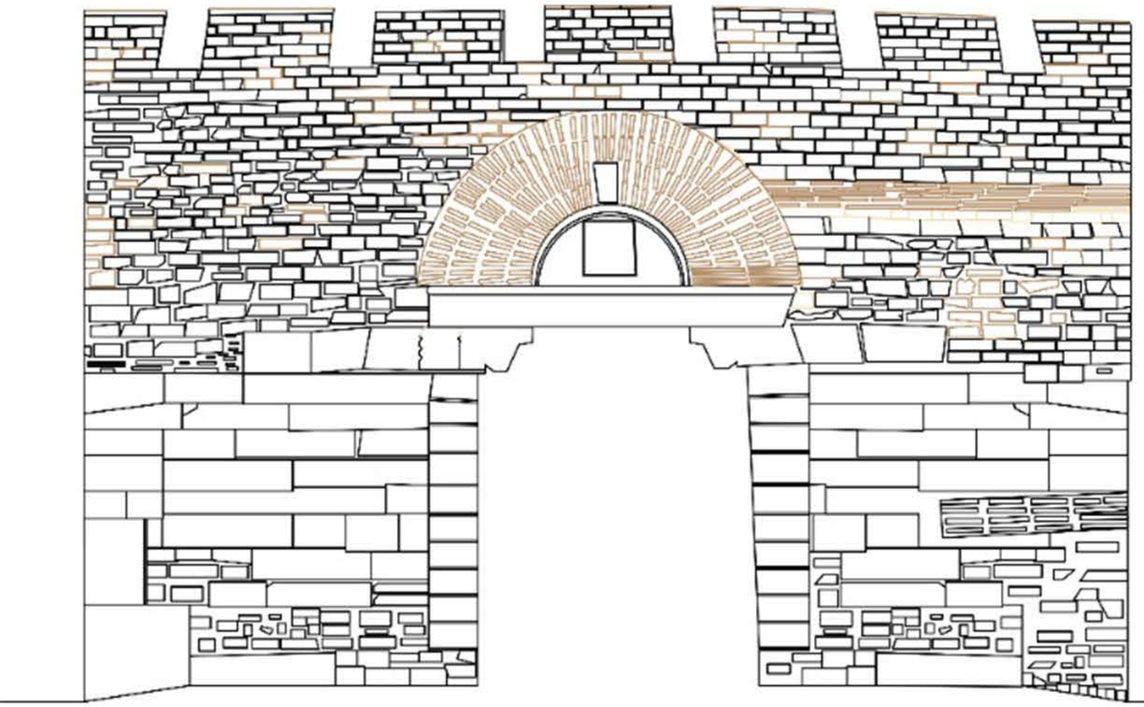

Yapının Durumu

Yapının günümüzdeki durumu eskiye göre biraz farklılık göstermektedir. Yapının çoğu bölgesinde kararma,bitkilenme, çatlama ve taş kaybı gözükmektedir

https://www.istanbulium.net/2014/03/istanbul-kara-surlar.html

Mevlevihane Kapı Restorasyon Çözüm Önerisi

Yosunlanmayı önlemek için ise: Yosunlanma nem kaynaklı olduğu için öncelikle fazla nemi yapıdan uzak tutmamız gerekecek. Bunun içinde yapının nemli toprak ile olan ilişkisini azaltmak gerekir.

Yapının zemine oturumu inceledikten sonra etrafındaki toprak tabakasının aza indirilmesi yapının nem almaması için bir çözüm olabilir ve son olarak yüzey temizliği yapılarak yapıda

file:///C:/Users/alpre/Downloads/KORUMA%20NARIM%20__ALI__MALARI%20__NCES__%20BOZULMALARIN%20TE__H__S__NE%20B__R%20__RNEK_%20HIERAPOLIS%20KUZEY%20NEKROPOL__%2075%20NOLU%20ANITSAL%20MEZAR(%23603980)-782584.pdf

http://www.eskiistanbul.net/7303/mevlanakapi-guillaume-berggren-fotografi#lg=0&slide=0

Mevlanakapı'nın eski görünümü (1840)

Mevlanakapı'nın günümüzdeki görünümü (Aralık 2021)

https://kulturenvanteri.com/yer/mevlevihane-kapisi/

DERS: RESTORASYON PROJESİ
DR.ÖĞR ÜYESİ: FATMA SEDES

İSTANBUL SUR KAPILARI
MEVLEVİHANE KAPI

Merve Güngör
G2010.291033

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI
MİMARİ RESTORASYON PROJESİ

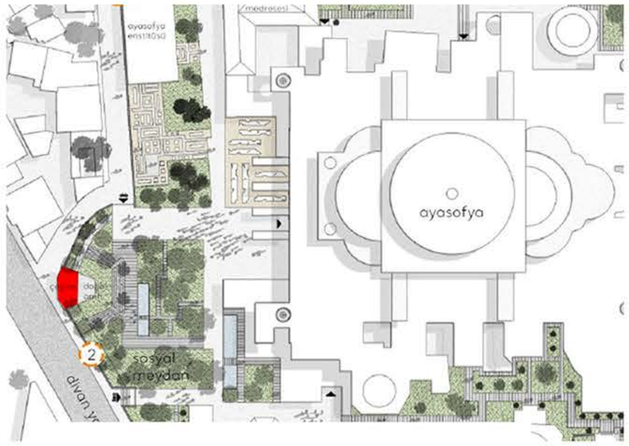

VAZİYET PLANI

ÇEŞMENİN GÜNÜMÜZDEKİ FOTOĞRAFI

RESTORASYON ÖNERİSİ

Çeşmedeki mermerler temizlenebiliir.
Mermer aralarından büyüyen bitkiler temizlenebilir. Mermer üzerindeki çatlaklar giderilmeli.
Çeşmenin muslukları onarılabilir.
Genel olarak temiz kulllanılmış.

Sultanahmet Meydanı, Yerebatan Sarnıcı, Ayasofya… Bu üç tarihî yapının arasında yer alıyor Ayasofya Üç Yüzlü Çeşmesi. Ayasofya'nın önünde müstakil bir adacığın köşesindeki bulunan çeşme, ortadaki büyük, iki yanındaki daha küçük, üç çeşmeden oluşan bir yapıdır. Çeşme için Mimar Kemaleddin'in izlerini taşıdığı gibi rivayetler bulunmaktadır. Ortadaki büyük çeşmenin kemeri üzerinde II. Mahmud'un torunu olan V. Mehmed'in tuğrası bulunmaktadır. 1911 yılında yapılan çeşme kesme mermerden, ayna taşları yekpare mermer olup az derin kemerlidir. Tekkeler kemerlerin altına rastlar. Başka çeşmelerde olduğu gibi dışarıya doğru çıkıntısı yoktur. Ayrıca suyu akmayan çeşmelerin kemerleri ve ayna taşları üzerinde Besmele ve çeşitli âyetler yazılıdır.

İSTANBUL'UN TARİHİ ÇEŞMELERİ
Hazırlayan: Kübra Ünüvar

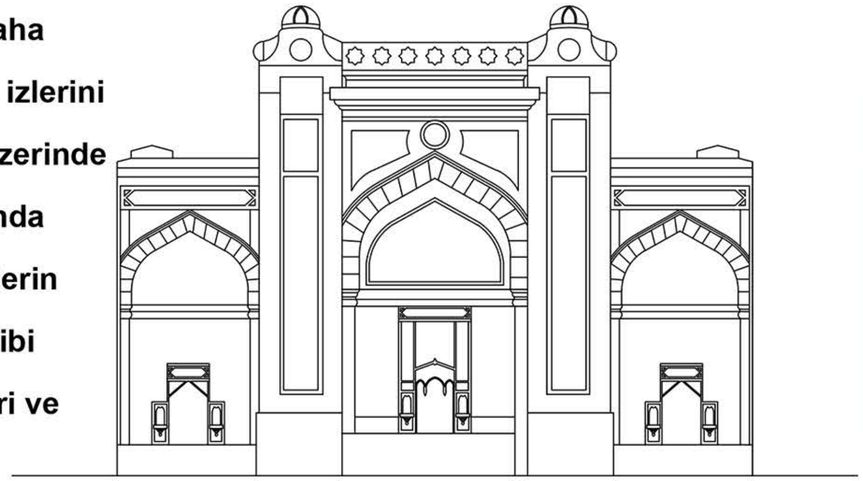

ÖN GÖRÜNÜŞ

ÇEŞMENİN GEÇMİŞTEKİ FOTOĞRAFI

RESTORASYON PROJESİ
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATMA SEDES

AYASOFYA ÜÇYÜZLÜ
ÇEŞMESİ

AHMET ALİM KILINBOZ
B2010.291040

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

YEDİKULE SUR KAPISI TARİHÇESİ

Eskiden şehir denince, surlar; sur denince de çeşitli isim ve biçimlerde kapılar akla gelirdi. Böylece şehri düşmana karşı korumak kolaylaşırdı. Şehre girip çıkan da bu kapılar vasıtasıyla kontrol edilirdi. Sabah, güneşle açılır, akşam güneş batınca kapanırdı. Dünyanın en eski şehirlerinden biri olan İstanbul surları da 4 defa inşa edilip yıkılmıştır. Bugünki şekli MS 408'de İmparator Theodosius tarafından verilmiştir. Kara tarafında, iki sıra sur ve arasında hendekler vardı. Bu iki surun arası 70 m kadardı. Ayrıca 50 m aralıklarla burçlar yer alırdı. Bu surlar üzerinde 400 kule ve 55 kapı bulunuyordu. Kara tarafında 6800 m, Marmara denizi kenarında 8000 m ve Haliç sahilinde de 5000 m uzanıyordu. Nice güçlü ordular bu surları geçememiş; önlerinde perişan olup dönmüşlerdi. Bugün Marmara ve Haliç surlarının büyük kısmı yıkılmıştır. Kara surlarının yarısından fazlası harap vaziyettedir. Bir kısmı aslına uygun şekilde tamir ettirilmiştir.

Sur üzerindeki kapıların bir kısmı askerî, diğerleri sivil maksatlı idi. Askerî kapılar, basit; sivil kapılar ise daha mimarî hususiyetlere sahip kapılardı. Türkler, şehri fethettikten sonra artık bir işe yaramadığı için askerî kapıları örerek kapattılar. Bazı yerlere de ihtiyaç nisbetinde yeni kapılar açtılar.

Altınkapı'nın 100 m ilerisinde Yedikule Kapısı vardır. Adını yakınındaki Yedikule zindanından alır. Osmanlılar zamanında savaşa giren ülkenin elçisi burada ağırlanırdı. Hazinenin bir kısmı da burada saklanırdı.

1766 yılında yaşanan depremde yıkılan güney burcundan bu yana altı kuleli kalan ancak ne adından ne de ihtişamından hiçbir şey kaybetmeyen Yedikule, Marmara Surları ile Kara Surları için bir kesişim noktası hüviyetinde... Yedikule'nin ayakta kalan tek kapısı olan Mermer Kule'nin Kara Surlarından denize dönen köşeyi oluşturması, dolayısıyla da mevkiinin önem taşıyor olması nedeniyle özenle inşa edildiği düşünülüyor (Kaynak:Murat Belge, İstanbul'un Surları ve Kapıları, sf:35, İstanbul Şubat 2021, İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri A.Ş.) Yedikule'nin surları şehrin karşı karşıya gelebileceği kuşatmalara karşı iki kat sur ve onların önünde bir hendek yapılmak suretiyle döneminin 'aşılamayacak' bir savunma prensibiyle inşa edilmiş.

KAYNAKÇA

- Fotoğraflar Cihan Ay'ın fotoğraf galerisinden alınmıştır.
- http://www.biristanbulhayali.com/istanbul%E2%80%B2un-zamana-direnen-13-kapisi
- https://www.ekrembugraekinci.com/article/?ID=614&istanbul%E2%80%99un-kapilari

DERS:
RESTORASYON PROJESİ
YÜRÜTÜCÜSÜ:
DR.ÖĞR.ÜYESİ FATMA SEDES

KONUM

ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞ

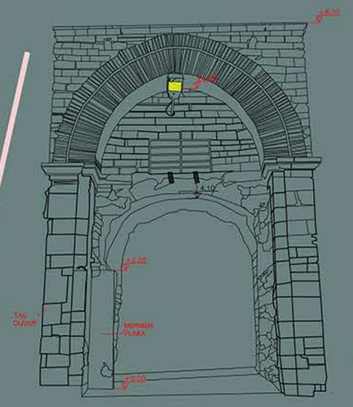

ARKA CEPHE GÖRÜNÜŞ

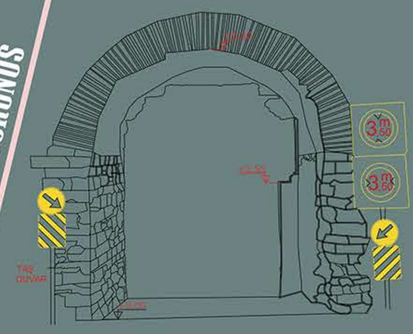

VAZIYET PLANI

Yedikule sur kapısı

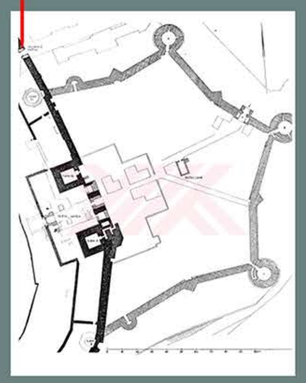

THE HISTORY OF YEDİKULE AND ITS PLACE IN MILITARY ARCHITECTURE
(OYA KOCA EĞRİKAVUK,22 ŞUBAT 1991,SF.39)

KAPI'NIN FOTOGRAFLARI

ÖN CEPHE

ARKA CEPHE

KAPI ÜZERİNDEKİ YAZIT

İSTANBUL SURLARI
YEDİKULE KAPI
1475

HAZIRLAYAN

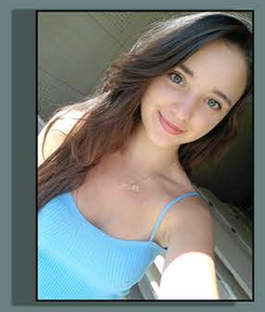

ŞULE TUTTU
G2010.291035

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

YEDİKULE SUR KAPISI MİMARİSİ

Kimi sanat tarihçileri bu kapıyı biçim ve mimari açısından tam bir Türk eseri olarak değerlendirir. Delil olarak da kapı üzerinde bulunan 3. Ahmet dönemine ait kitabeyi gösterirler.

Kapının Bizans döneminde açılmış olmasının en önemli kanıtı kapı üzerinde yakın döneme kadar görülen bir Bizans simgesi olan kartal armasının bulunmasıdır. Ama kapı 3. Ahmet döneminde yeniden yapılmıştır. Kapı adını yakınında bulunan Yedikule Zindanları'ndan alıyor. Bu kapıdan içeri girilince sağ tarafta Yedikule Zindanları'nın kuleleri görünüyor. Gelmişken Yedikule Zindanları'na bir uğramak; aynı zamanda bir önceki kapı olan Altınkapı'yı zindanın avlusundan görmek lazım.
Yedikule Kapısı'ndan tekrar çıkınca surlar boyunca bostanlar görünecek. Marul, lahana, soğan gibi sebzelerin yetiştirildiği bu bostanlar Mevlanakapı ile Topkapı arasına kadar yaklaşık 3 kilometre boyunca kesintisizce devam eder.

Bu bostanlar, eskiden buralar hep dutluktu misali bir zamanlar hendekti. Geçilmez denilen kara surlarının ilk savunma hattını oluşturuyordu. 8 metre derinliğinde 20 metre genişliğinde olan hendekler, İstanbul kuşatıldığı zamanlar suyla dolduruluyordu. Kenti kuşatan askerler surlara ulaşabilmek için ilk önce bu hendekleri geçmek zorundaydılar. Geçmeye çalışana kadar da Bizanslı askerler tarafından ok yağmuruna tutuluyorlardı.

Bostanları takip ederek sur boyunca yürüdüğünüzde kara surlarının üçlü savunma hattını net olarak görebilirseniz. Bostanların hemen gerisinde uzanan yaklaşık 8,5 metre yüksekliğe sahip olan surlar dış surlardır. Bu surlarda her 60 metrede bir, bir kule bulunur. Dış surun arkasındaki daha yüksek olan surlarsa iç surlardır. İç surlara kentin ana suru da diyebiliriz. Çünkü teknik anlamda en güçlü en donanımlı surlar bu surlardır. 12 metre yüksekliğe sahip olup 8 metre kalınlığındadırlar. Her 60 metrede bir, bir kuleyle donatılmışlardır.

KAYNAKÇA

- Fotoğraflar Cihan Ay'ın fotoğraf galerisinden alınmıştır.
- http://www.biristanbulhayali.com/istanbul%E2%80%B2un-zamana-direnen-13-kapisi
- https://www.ekrembugraekinci.com/article/?ID=614&istanbul%E2%80%99un-kapilari

DERS:
RESTORASYON PROJESİ
YÜRÜTÜCÜSÜ:
DR.ÖĞR.ÜYESİ FATMA SEDES

KONUM

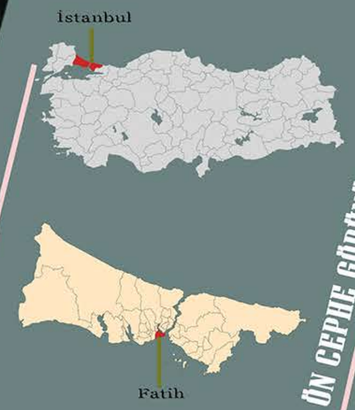

ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞ

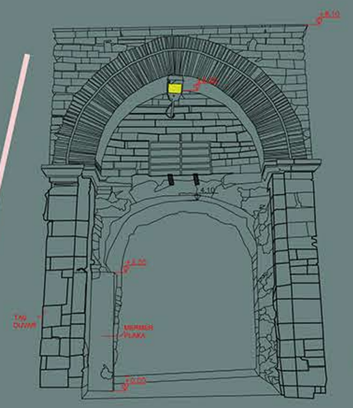

ARKA CEPHE GÖRÜNÜŞ

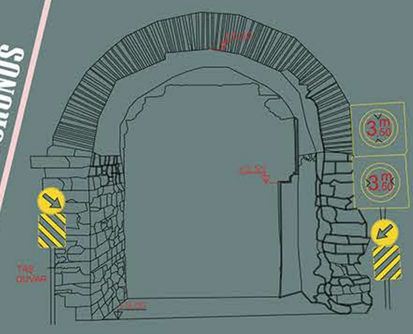

VAZIYET PLANI

Yedikule sur kapısı

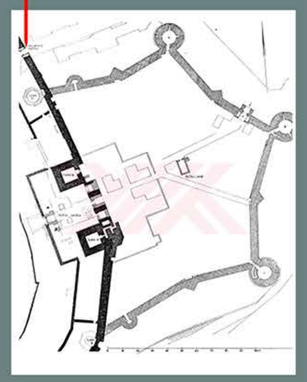

THE HISTORY OF YEDİKULE AND ITS PLACE IN MILITARY ARCHITECTURE
(OYA KOCA EÖRİKAVUK,22 ŞUBAT 1991,SF.39)

KAPI'NIN FOTOGRAFLARI

ÖN CEPHE

ARKA CEPHE

KAPI ÜZERİNDEKİ YAZIT

İSTANBUL SURLARI
YEDİKULE KAPI
1475

HAZIRLAYANLAR

RABİA DUMANLI
G2010.291034

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

YEDİKULE SUR KAPISI HASAR DURUMU

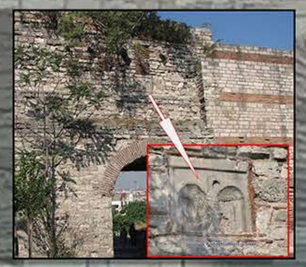

5. Yüzyıl Bizans sanatının en önemli örneklerinden olan ve binlerce yıldır Yedikule kapısının üzerinde bulunan 'Bizans Kartalı kapı üzerinden çalınark alınmıştır.Sur kapısı üzerinde bulunan ''KÜFEKİ''taşları kimyasal ve fiziksel bozulmalardan dolayı taşlarda kırılma ,yosunlaşma ve derz boşlukların kaybolma gibi etmenler görülmektedir surun yapısında.

RESTORASYON NE DEMEK

Tarihi yapılar maruz kaldıkları hava koşulları, doğal afetler ve diğer birçok etmen nedeniyle yıllar içerisinde bozulur ve kullanılmayacak hale gelir. Özellikle restore edilmeyen ve bakımları yapılmayan tarihi yapıların yıkılma tehlikesi oldukça büyüktür. Bu nedenle tarihi yapılarda restorasyon işleminin önemi oldukça büyüktür. Tarihi yapıların korunması ve ayakta tutulması için gerekli olan restorasyon için yapılması gerekenler bulunmaktadır.

RESTORASYON ÖNERİSİ

-Sur kapısında buluna taşlar kimyasal ve fiziksel temzileme onarım yöntemleri ile temzilenip tarihi görüntüsünü bozulmadan onarım yapılmalı.
-Çalınan kitabeler ve Bizanns Kartalı yerlerine benzeri yapılarak eski silüetine getirilmelidir.
-Sur üzerinde bulunan yapı dışı boşa ve tahribatlar kimyasal ve fiziksel temizleme yöntemleri ile temizlenmelidir.
-Sur yapısı üzerindeki lamba silüeti bozmayacak şekilde tamirin yapılması ve kablolanın gizlenmesi sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Fotoğraflar Cihan Ay'ın fotoğraf galerisinden alınmıştır.
- http://www.biristanbulhayali.com/istanbul%E2%80%B2un-zamana-direnen-13-kapisi
- https://www.ekrembugraekinci.com/article/?ID=614&istanbul%E2%80%99un-kapilari

DERS:
RESTORASYON PROJESİ
YÜRÜTÜCÜSÜ:
DR.ÖĞR.ÜYESİ FATMA SEDES

KONUM

ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞ

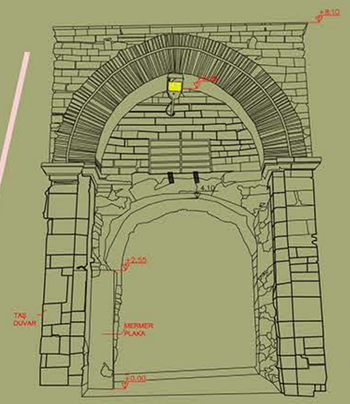

ARKA CEPHE GÖRÜNÜŞ

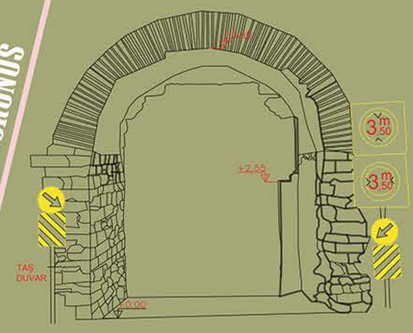

VAZIYET PLANI

Yedikule sur kapısı

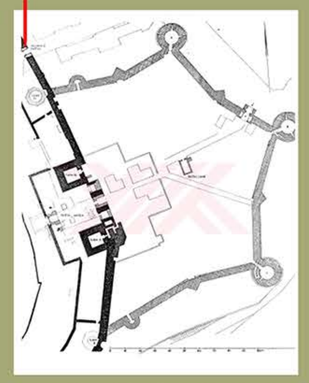

THE HISTORY OF YEDİKULE AND ITS PLACE IN MILITARY ARCHITECTURE
(OYA KOCA EĞRİKAVUK,22 ŞUBAT 1991,SF.39)

KAPI'NIN FOTOĞRAFLARI

ÖN CEPHE

ARKA CEPHE

KAPI ÜZERİNDEKİ YAZIT

HAZIRLAYAN

CİHAN AY
G2010.291031

İSTANBUL SURLARI
YEDİKULE KAPI
1475

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

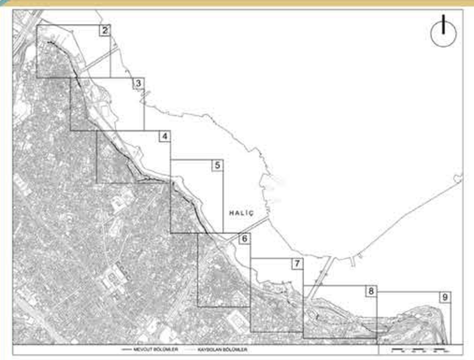

Şekil 3.18 : Haliç Surları'nın günümüze ulaşan ve kaybolan bölümlerini gösteren plan / Plan 1/A (2014).

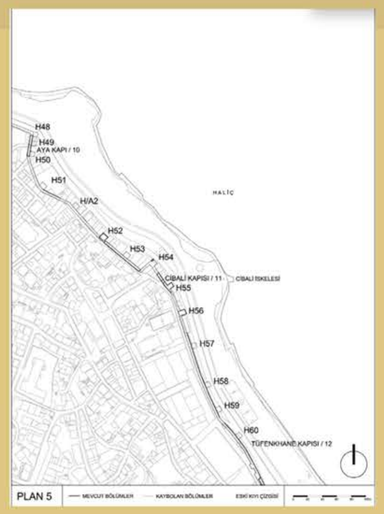

FOTOĞRALAR, ARŞİVİMİZDEN

PLANLAR, H. Nisa SEMİZ , İSTANBUL HALİÇ VE MARMARA SURLARI BELGELEME ÇALIŞMALARI, TARİHİ VE PEYZAJ DEĞERLERİNİN KORUNMASINA YÖNELİK ÖNERİLER

TARİHÇE

İstanbul'un Fethinden sonra açılan Cibali Kapısı hakkında Bizans ve Latin kaynaklarında hiç bilgi yoktur. İlk defa Evliya Çelebi eserlerine adı geçmiştir.
Rivayete göre İstanbul'un Fatih tarafından fethedildiği gün, Bursa Subaşısı Cebe Ali Bey bu semtteki sur kapısını kırıp şehre girmiş. Zamanla kapının adı Cibali olmuştur. Tarihte bu tür şehir kapıları nbüyük önem taşır. Geçmişte şehre girişler bu kapılardan sağlanıyordu. Günümüzde bu kapılara bakarken , geçmişin izkerini de görebiliriz.
Haliç'ten çıkıp şehre bu kapıdan giriş yapılıyordu. Bu kapılar geçmişte bize içlerinde çok değerli şeylerin olduğunu gösteriyor.

Sur kapıları yapılırken kapıdan geçişleri kontrol altında tutmak ve şehri korumak amacıyla kapıların yanına kuleler inşa edilmiştir. Cibali kapının 6 m batısında 55. Kule bulunmaktadır ve birinci kat seviyesine kadar ayaktadır.

YAPININ DURUMU

Yapı, daha önce büyük araçlardan dolayı tahribata uğramış ve bir kısmı kırılarak yok olmuş. Bugün ise yapının duvarlarında çiçeklenme mevcut ve yer yer bazı taşları düşmüş durumdaydı. Bize ,zamana ve doğaya inat ayakta kalan bu tarihi , değerli yapıların değerinin bilinmesi dileğiyle...

MİMARİ ÖZELLİKLER

Haliç Surları üzerindeki Cibali Kapısı 4,35 m geniş-likle en geniş sur kapısıdır. Şehir içine bakan yönde aynı genişliği koruyan kapı açıklığı burada tek sıra tuğladan dairesel bir kemerle son bulmaktadır. Tuğladan beşik tonozla örtülen kapı geçitinin yüksekliği 6,15 m'yi bulmaktadır. Şehir içine bakan yöndeki kemerin yüksekliği ise 4,45 metredir ve üze rinde tonoz eğrisinin kemeri görülmektedir. Açıklığın yer yer tuğla, tuğla-taş almaşık veya sadece kesme taş ile geçildiği görülmüştür.

DERS: RESTORASYON PROJESİ
YÜRÜTÜCÜ:
DR. ÖĞR. ÜYESI FATMA SEDES

İSTANBUL SUR KAPILARI
CİBALİ KAPISI
2021

HAZIRLAYAN:
HATİCE ÇELİK
G2010.291005

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

BELGRAD KAPI

İstanbul Surları , İstanbul'un çevresinde bulunan, Doğu Roma zamanında yapılmış şehir duvarlarıdır. İstanbul'un etrafını çeviren surlar tarihte 5. yüzyıldan başlayarak inşa edilmiş, yıkılmalar ve yeniden yapmalarla dört defa elden geçmiştir. Son yapımı MS 408'den sonradır. II. Theodoslus (408 – 450) zamanında İstanbul Surları Sarayburnu'ndan Haliç kıyısı boyunca Yedikule'ye, Yedikule'den Topkapı'ya, Topkapı'dan Ayvansaray'a uzanıyordu.

Belgrad Kapısı 22. kule ile 23. kulenin arasında bulunmaktadır. Sur duvarları içinde kalan kapı boşluğu, sur içi ve sur dışı tarafında birer taş kemer ve onun gerisindeki tuğla kemerler arasında kalan tonozla geçilmiştir.

Doğu cephesinde kapı boşluğunun iki yanında iri bloklarla oluşturulmuş eski duvar dokusu mevcuttur. Kapı kemeri ve üzerinde kalan cephe 1987 yılında yapılmıştır. Cephe, kapı boşluğunun iki yanındaki taş konsollarla oturan kesme taş örgülü yuvarlak kemer ile şekillenmiştir. Kapı içine doğru çıkıntı yapan korniş sur duvarları üzerine oturmaktadır. İçteki üç sıra tuğla kemer daha geridedir ve bir kirişe oturmaktadır. Batı cephesinin düzeni doğu cephesine benzemektedir. Yalnız kapı kemeri doğrudan duvara oturmaktadır. Kapı üzerinde dendanlı bir duvar yükselmektedir.

Sağ tarafta bulunan 1/20 ölçek ön görünüş gerekli ölçümler yapılarak çizilmiştir.

Yapı Analizleri ve Restorasyon Önerileri

Yapının tonoz ve kemer kısmında yüzeyde dökülmeler meydana gelmiştir.
Öneri : Çimentolu taşlar kaldırılmalı. Özgün horasan harcı ve özgün taş malzeme kullanılmalı.
(Özgün Od Taşı)

Kapının iç duvarlarında egzozdan dolayı taşlarda kararmalar meydana gelmiştir.
Öneri : Trafik kesilmeli, motorlu taşıtların girişi yasaklanmalı.

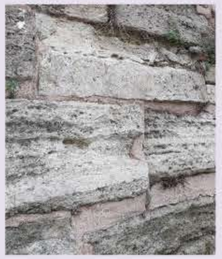

Yapıyı oluşturan taşlarda aşınma meydana gelmiştir.
Öneri : Asit yağmuru ile taş aşınması önlenmeli. Jel,kağıt hamuru, amonyum bikarbonat ile oluşan hamur jel şeklinde yüzeye tatbik edilmeli.

Yapının arka ve ön cephesinde bitkilenme meydana gelmiştir.
Öneri : Bitkilerin derz aralarından kökleriyle birlikte alınması ve Rodex ilacın tatbik edilmesi.

Daha başka kırılan parçalar var ise plastik restorasyon ile tamamlanıp taşın tozuyla oluşturulmuş harç yüzeye tatbik edilmeli.

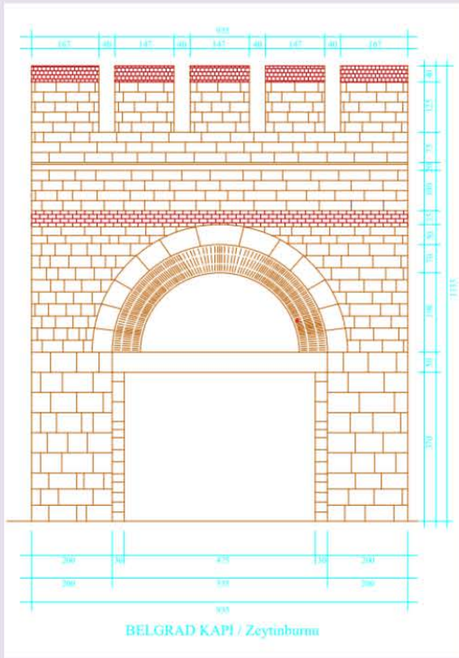

1/20 ÖLÇEK ÖN GÖRÜNÜŞ

KAYNAKÇA:
İBB
Taşların Bozulma Nedenleri Koruma Yöntemleri – Ayşe Gülçin Küçükkaya
Fotoğraflar : Didem Usta arşivinden

DERS: Restorasyon Projesi
YÜRÜTÜCÜ: Dr. Öğr. Üyesi Fatma SEDES

İSTANBUL SUR KAPILARI
BELGRAD KAPI
ARALIK 2021

Hazırlayan : Didem Usta
G2010.291042

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

BELGRAD KAPI

İstanbul Surları , İstanbul'un çevresinde bulunan, Doğu Roma zamanında yapılmış şehir duvarlarıdır. İstanbul'un etrafını çeviren surlar tarihte 5. yüzyıldan başlayarak inşa edilmiş, yıkılmalar ve yeniden yapmalarla dört defa elden geçmiştir. Son yapımı MS 408'den sonradır. II. Theodoslus (408 – 450) zamanında İstanbul Surları Sarayburnu'ndan Haliç kıyısı boyunca Yedikule'ye, Yedikule'den Topkapı'ya, Topkapı'dan Ayvansaray'a uzanıyordu.

Belgrad Kapısı 22. kule ile 23. kulenin arasında bulunmaktadır. Sur duvarları içinde kalan kapı boşluğu, sur içi ve sur dışı tarafında birer taş kemer ve onun gerisindeki tuğla kemerler arasında kalan tonozla geçilmiştir.

Doğu cephesinde kapı boşluğunun iki yanında iri bloklarla oluşturulmuş eski duvar dokusu mevcuttur. Kapı kemeri ve üzerinde kalan cephe 1987 yılında yapılmıştır. Cephe, kapı boşluğunun iki yanındaki taş konsollarla oturan kesme taş örgülü yuvarlak kemer ile şekillenmiştir. Kapı içine doğru çıkıntı yapan korniş sur duvarları üzerine oturmaktadır. İçteki üç sıra tuğla kemer daha geridedir ve bir kirişe oturmaktadır. Batı cephesinin düzeni doğu cephesine benzemektedir. Yalnız kapı kemeri doğrudan duvara oturmaktadır. Kapı üzerinde dendanlı bir duvar yükselmektedir.

KAYNAKÇA:
İBB
Taşların Bozulma Nedenleri Koruma Yöntemleri – Ayşe Gülçin Küçükkaya
Fotoğraflar : Didem Usta arşivinden

Yapı Analizleri ve Restorasyon Önerileri

Yapının tonoz ve kemer kısmında yüzeyde dökülmeler meydana gelmiştir.
Öneri : Çimentolu taşlar kaldırılmalı. Özgün horasan harcı ve özgün taş malzeme kullanılmalı.
(Özgün Od Taşı)

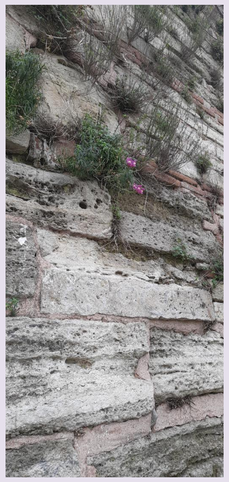

Yapının arka ve ön cephesinde bitkilenme meydana gelmiştir.
Öneri : Bitkilerin derz aralarından kökleriyle birlikte alınması ve Rodex ilacın tatbik edilmesi.

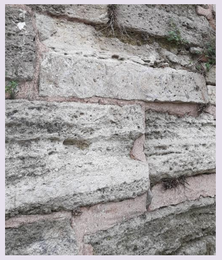

Yapıyı oluşturan taşlarda aşınma meydana gelmiştir.
Öneri : Asit yağmuru ile taş aşınması önlenmeli. Jel,kağıt hamuru, amonyum bikarbonat ile oluşan hamur jel şeklinde yüzeye tatbik edilmeli.

Kapının iç duvarlarında egzozdan dolayı taşlarda kararmalar meydana gelmiştir.
Öneri : Trafik kesilmeli, motorlu taşıtların girişi yasaklanmalı.

Daha başka kırılan parçalar var ise plastik restorasyon ile tamamlanıp taşın tozuyla oluşturulmuş harç yüzeye tatbik edilmeli.

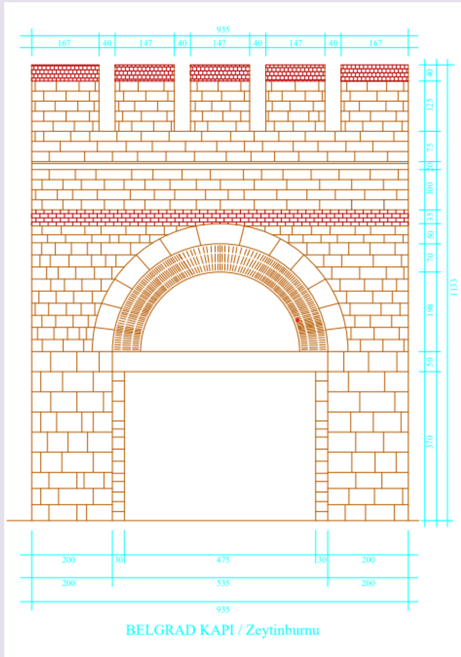

1/20 ÖLÇEK ÖN GÖRÜNÜŞ

Sol tarafta bulunan 1/20 ölçek ön görünüş gerekli ölçümler yapılarak çizilmiştir.

DERS: Restorasyon Projesi
YÜRÜTÜCÜ: Dr. Öğr. Üyesi Fatma SEDES

İSTANBUL SUR KAPILARI
BELGRAD KAPI
ARALIK 2021

Hazırlayan : Arzu Tunçyürek
G2010.291010

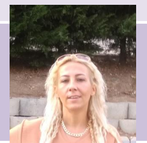

T.C. Istanbul Aydın Üniversitesi
Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu
Mimari Restosaryon Programı

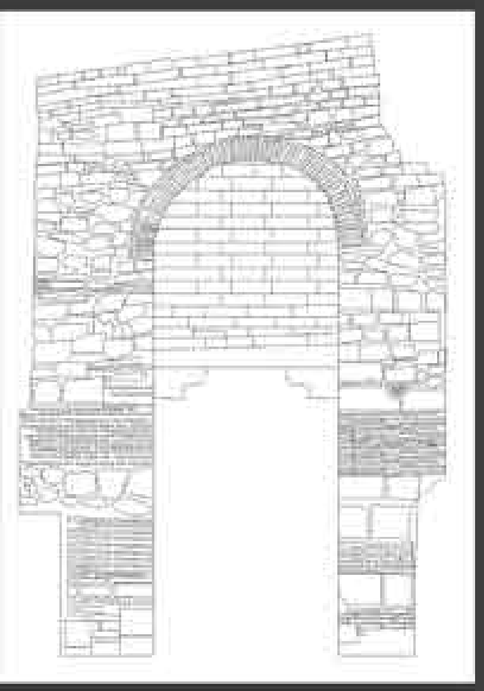

Eğrikapı Tarihi
Bizans Dönemi
Eğrikapı semtinin adını aldığı kapı, Bizans'ın kara surlarının Galata cihetindedir. Yoğun bir hazırlık döneminden sonra, muhtemelen II. Teodosios'un hükümdarlığının (408-450) henüz ilk yıllarında, İstanbul'u bugün de batıdan kuşatan ve ayakta duran kara surlarının inşaatına başlanmıştır. Kara surlarının 96. burcundan sonra "Tekfur Sarayı" olarak anılan yapı yer almaktadır. Tekfur Sarayı Ayvansaray'da bulunan Blahernai Sarayı'ndan arda kalan tek yapıdır.
Kara surlarının kapıları günümüzde aldıkları isimlerle Marmara tarafından başlayarak sırasıyla şöyledir: Altınkapı, Belgrad Kapısı, Silivrikapı, Kalagru Kapısı, Mevlanakapı, Topkapı, Sulukule Kapısı, Edirnekapı, Porta Regia, Eğrikapı, Blahernai Kapısı.
Bütün kapılarda ve Leon surlarının önünde sahabe mezarları vardır. Hazret-i Muhammed'in ölümünden görece kısa bir zaman sonra Arapların İstanbul kuşatmaları başlamıştı. Bu kuşatmalar sırasında şehit düşen kişilerin en önemlisi de Ebu Eyyüb Ensari'dir.

Osmanlı Dönemi
Kauffer'in 1776 tarihli planında Haliç boyundaki kapıların adlarının Türkçeleştiği görülmektedir. Yenikapı, Cibali (Cebe Ali), Ayvansaray gibi. Osmanlılar'ın şehre girdikleri kapının adı da "Eğrikapı" olmuştur.
Eğrikapı'daki Tekfur Sarayı fetihten sonra çeşitli amaçlarla kullanılmıştır. İznik'ten getirtilen ustalara 1718-19'da İstanbul'da çini yaptırılması kararlaştırıldığında, Tekfur Sarayı yakınında bir çini imalathanesi kurulmuş, bu tesis 1724-25'de açılmıştır. Burada yapılan çiniler "Tekfur Sarayı Çinileri" olarak Türk sanatında ayırt edilmektedirler.
Eğrikapı'nın dışında ve biraz güneyinde bir başka ilginç bina vardır; Kırkçeşme (Eğrikapı) Maksemi. Bizans'tan beri içme suyunun önemli bir kısmı şehre buradan giriyordu. Sinan'ın yaptığı bu bina, Belgrad Ormanı çevresinden gelen suyun toplandığı ve haznenin çevresi boyunca sıralanan kırk delikten akarak şehrin çeşitli semtlerine gönderildiği yerdir.
Bu kapının üç kule ilerisinde Komnenos surları da biter, onları Heraklios surları, daha sonra, Kara ve Haliç surlarının birleştiği noktada da Leon surları izler. Bu surların üzerinde ve Haliç kıyısında kalan son iki kapı Ayakapı ve Cibali Kapısı'dır. Surlar tarih boyunca, gerek doğal sebeplerle gerekse insan ihmalleri yüzünden harap oldu. Özellikle 22 Mayıs 1766 depreminde, şehrin kara surları boyunca, Yedikule-Eğrikapı arasında yıkılmalar görüldü. Bugün surlar yer yer çok sağlam, yer yer harap ya da yok olmuş, bazı yerlerde de yeniden yapılmış durumda. (http://zafer-edirnekapi.blogspot.com/2008/03/erikapi.html)

Manuel Komnenos Surları'nın ortalarında bir yerde Kara Surları'nın son sivil kapısı olan Eğrikapı bulunur. Neden eğri olduğu belli olmayan kapı: Eğrikapı

Eğrikapı' nın adının nereden geldiği sorusu tartışmalı bir sorudur. Lakin, Şeyh'ül Seyyah Evliya Çelebi'ye sorarsanız, fetihten sonra bu civara Eğirdir'den gelen bir grup göçmen yerleştirildiği içindir der; aynı dönemin seyyahı ve tarihçisi olan Eremya Çelebi'ye sorarsanız, kapının iki kanadının tam karşılıklı olmamasından dolayı kapıya bu ad verilmiştir; modern Evliya Çelebi olarak kabul edilen John Frelly'e sorarsanız, kapıya giden dar yolun eğriliğinden almıştır.

Eğrikapı' dan içeri girince iki sokak sonra solda Panayia Suda Kilisesi ziyaret edilebileceği gibi Eğrikapı dışında bulunan Kırkçeşme Maksemi de ziyarete edilebilir. (http://www.biristanbulhayali.com/istanbul-kara-surlari-gezi-rehberi)

Doğal taşlarda başarılı bir koruma sağlanabilmesi için yüzeyin fiziksel ve kimyasal yapısının doğru tanımlanması gerekir. Doğal taşlarda koruma iki şekilde olur. Birincisi taşın lekelere karşı korunması ikincisi ise çevresel koşullara karşı koruma. Çevresel koşullara karşı korumada dikkat edilecek hususlar çiçeklenme, kireç, tuz kusmaları, hava kirliliğine bağlı kirlenmeler, yosunlanma, vandallık ve pas gibi sayılabilir. (https://www.kartal24.com/104565-dogal-taslarin-bakimi-nasil-olmali)

Eğer doğal taş zeminde kararmalar varsa, ki iç mekanlardan ziyade dış mekanlarda karşılaşılan bir durumdur, o zaman beyaz sirkeyi pompalı sprey kabına koyup lekeli yerlere sıkmanız gerekiyor. On, on beş dakika beklettikten sonra tazyikli su ile bu kısımları yıkamalısınız.

(https://ruyatemizlik.com/hizmetlerimiz/dogal-tas-zemin-temizligi/)

HTTP://WWW.BIRISTANBULHAYALI.COM/THE-GATES-OF-ISTANBUL-9-EGRIKAPI-GATE

Hasar Durumu
Yapımızda bulunan hasar tespitleri; yüzey kirliliği ,yer yer çatlaklar,aşınma,derz boşalması,kabuk oluşumu şeklindedir.

Birinci taşın lekelere karşı korunması ikincisi ise çevresel koşullara karşı koruma. İlk olarak taş yüzeyinin kimyasal veya fiziksel olarak temizlenmesi, çiçeklenmelerin giderilmesidir. Derz boşluklarının, çatlakların ve parça kayıplarının tespit edilip taş analizleri yapılarak tamamlanıp yapılması.

https://rehberle.com/etiket/egrikapi

DERS: RESTORASYON PROJESI

YÜRÜTÜCÜSÜ:Dr. Ögr. Üyesi FATMA SEDES

Istanbul Surları
EDIRNEKAPI
2021

Metehan Sarıkaya
G2010.291023

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

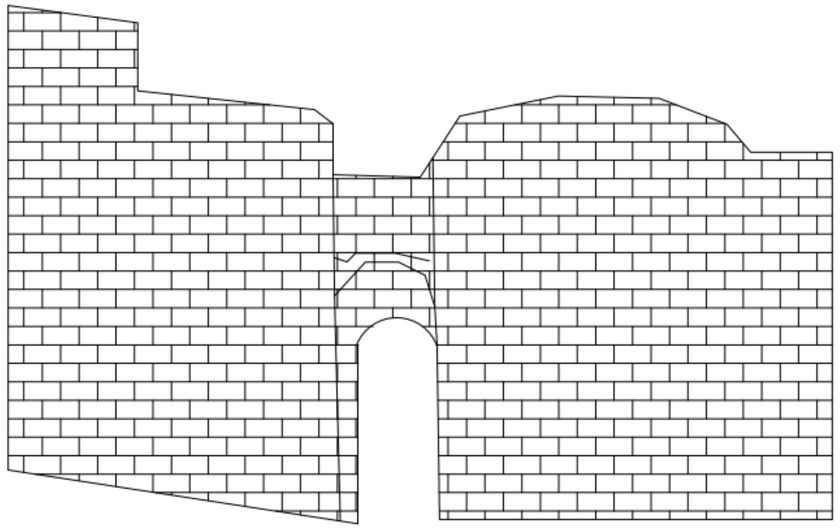

TARİHÇESİ

4. Murat Devri'nde padişah tarafından, mey (şarap), afyon ve fal bakmak yasaktı. İstanbul'da bütün meyhaneler ve keshaneler "gizli" takılmaya bir halde açılıyordu.
4. Murat bir gece, tebdil-i kıyafet İstanbul'a inmeye karar verdi ve bir sandala bindi. Sandalcı müşterisinin sultan olduğunu bilmiyor. Bir ara, sandalın yanından sarkan bir ipi çeken sandalcıya Sultan, "ne var o testinin içinde?" diye sordu Sandalcı "ne olacak, mey işte" diye gülerek müşterisine ikram etti.
Her ne kadar yasaklamış olsa da, 4. Murat'ın alkolle arasının iyi olduğu bilinir. İkramı kabul etti ama yine de, "mey yasak. Hünkarımız görse kafanı vurdurtur. Bundan korkmuyor musun?" diye sordu. Sandalcı da haliyle, "Yahu hünkar nereden görecek bizi denizin ortasında?" dedi.
Biraz daha vakit geçti ve sandalcı cebinden fal taşlarını çıkardı. Hünkara, "Ver 5 akçe de falına bakayım." dedi. Fal taşlarını elinde çalkalayıp atan sandalcı, "Efendi, sorunu sor bakalım." dedi. 4. Murat, "Hünkar şu anda nerededir?" diye sordu. Sandalcı taşlara bakıp "Hünkar şu an denizdedir." dedi. 4. Murat güya endişelenmiş havalarına girip, "Sakın yakınımızda bi' yerde olmasın?" diye sordu sandalcıya ve tekrar iyice bakmasını söyledi. Sandalcı taşlara tekrar baktı ve birden, 4. Murat'ın ayaklarına kapanıp, "Affet beni hünkarım!" diye yalvarmaya başladı ve kıyaya dönene kadar yalvardı.
Padişah dayanamayıp, "Sana bi' soru soracağım. Eğer bilirsen seni affederim. Bilemezsen boynunu anında vurduracam" dedi. 4. Murat, sandalcıya, "Dönüşte İstanbul'a hangi kapıdan gireceğim?" diye sordu. Sandalcı, "Hünkarım, şimdi ben hangi kapıyı söylesem, siz başka kapıdan girersiniz. Affınıza sığınarak, gireceğiniz kapıyı bi' kağıda yazsam ve size versem; kapıdan geçtikten sonra okusanız olur mu?" dedi. Hünkar başını "olur" anlamında sallayınca, sandalcı tahminini yazıp kağıdı verdi. 4. Murat kağıdı alır almaz, daha bakmadan, yanındaki fedaisine, "Hemen boynunu vur şu kafirin!" emrini verdi. Sonra da, "Surlara yeni bir kapı açıla! İstanbul'a oradan gireceğim" dedi.
Kapı 5-10 dakikada açılıp, padişah ve erkanı şehre girdi. 4. Murat bir ara, sandalcının kağıda hangi kapıyı yazdığını merak etti. Kendinden çok emin olan padişah, laf olsun diye cebindeki kağıda baktı. Ama okuyunca hayretler içinde kaldı. Sandalcı kağıda şunları yazdı: "Hünkarım, yeni kapınız vatana millete hayırlı uğurlu olsun."
https://www.medyafaresi.com/foto-galeri/yenikapinin-tarihi-hikayesi/798876

YAPININ DURUMU

Yapının durumu hiç iyi gözükmemektedir. Oldukça yıpranmış. Restore edilmesi gerekmektedir.

İSTANBUL SURLARI
YENİKAPI
2021

DERS:RESTORASYON PROJESİ
YÜRÜTÜCÜ:FATMA SEDES

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

TARİHÇESİ

4. Murat Devri'nde padişah tarafından, mey (şarap), afyon ve fal bakmak yasaktı. İstanbul'da bütün meyhaneler ve keshaneler "gizli" takılmaya bir halde açılıyordu.
4. Murat bir gece, tebdil-i kıyafet İstanbul'a inmeye karar verdi ve bir sandala bindi. Sandalcı müşterisinin sultan olduğunu bilmiyor. Bir ara, sandalın yanından sarkan bir ipi çeken sandalcıya Sultan, "ne var o testinin içinde?" diye sordu Sandalcı "ne olacak, mey işte" diye gülerek müşterisine ikram etti.
Her ne kadar yasaklamış olsa da, 4. Murat'ın alkolle arasının iyi olduğu bilinir. İkramı kabul etti ama yine de, "mey yasak. Hünkarımız görse kafanı vurdurtur. Bundan korkmuyor musun?" diye sordu. Sandalcı da haliyle, "Yahu hünkar nereden görecek bizi denizin ortasında?" dedi. Biraz daha vakit geçti ve sandalcı cebinden fal taşlarını çıkardı. Hünkara, "Ver 5 akçe de falına bakayım." dedi. Fal taşlarını elinde çalkalayıp atan sandalcı, "Efendi, sorunu sor bakalım." dedi. 4. Murat, "Hünkar şu anda nerededir?" diye sordu. Sandalcı taşlara bakıp "Hünkar şu an denizdedir." dedi. 4. Murat güya endişelenmiş havalarına girip, "Sakın yakınımızda bi' yerde olmasın?" diye sordu sandalcıya ve tekrar iyice bakmasını söyledi. Sandalcı taşlara tekrar baktı ve birden, 4. Murat'ın ayaklarına kapanıp, "Affet beni hünkarım!" diye yalvarmaya başladı ve kıyaya dönene kadar yalvardı.
Padişah dayanamayıp, "Sana bi' soru soracağım. Eğer bilirsen seni affederim. Bilemezsen boynunu anında vurduracam" dedi. 4. Murat, sandalcıya, "Dönüşte İstanbul'a hangi kapıdan gireceğim?" diye sordu. Sandalcı, "Hünkarım, şimdi ben hangi kapıyı söylesem, siz başka kapıdan girersiniz. Affınıza sığınarak, gireceğiniz kapıyı bi' kağıda yazsam ve size versem; kapıdan geçtikten sonra okusanız olur mu?" dedi. Hünkar başını "olur" anlamında sallayınca, sandalcı tahminini yazıp kağıdı verdi.
4. Murat kağıdı alır almaz, daha bakmadan, yanındaki fedaisine, "Hemen boynunu vur şu kafirin!" emrini verdi. Sonra da, "Surlara yeni bir kapı açıla! İstanbul'a oradan gireceğim" dedi. Kapı 5-10 dakikada açılıp, padişah ve erkanı şehre girdi. 4. Murat bir ara, sandalcının kağıda hangi kapıyı yazdığını merak etti. Kendinden çok emin olan padişah, laf olsun diye cebindeki kağıda baktı. Ama okuyunca hayretler içinde kaldı. Sandalcı kağıda şunları yazdı: "Hünkarım, yeni kapınız vatana millete hayırlı uğurlu olsun."
https://www.medyafaresi.com/foto-galeri/yenikapinin-tarihi-hikayesi/798876

YAPININ DURUMU

Yapının durumu hiç iyi gözükmemektedir.
Oldukça yıpranmış. Restore edilmesi gerekmektedir.

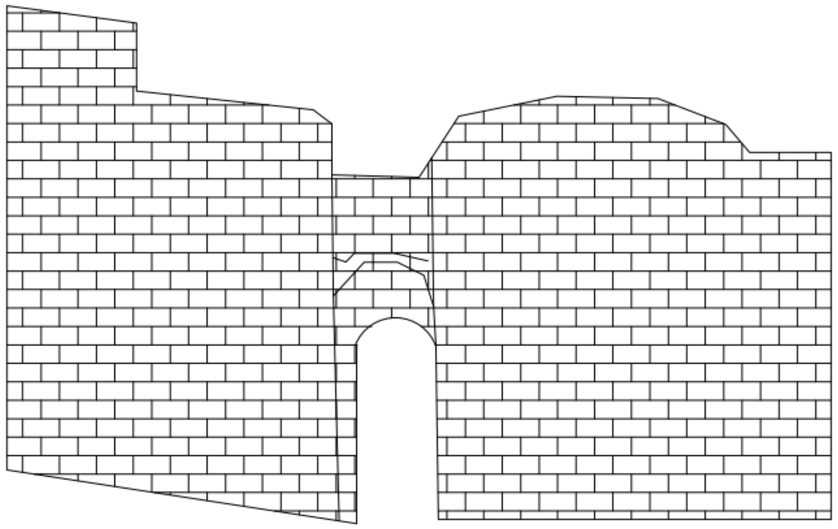

İSTANBUL SURLARI
YENİKAPI
2021

DERS:RESTORASYON PROJESİ
YÜRÜTÜCÜ:FATMA SEDES

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

Edirne kapı`nın Günümüzdeki görünümü (2021)

Yapının Durumu

Yapının günümüzdeki durumu eskiye dair pek farklılık göstermemektedir yapının çoğu bölgesinde çatlama kararma ve taş kaybı görülmektedir

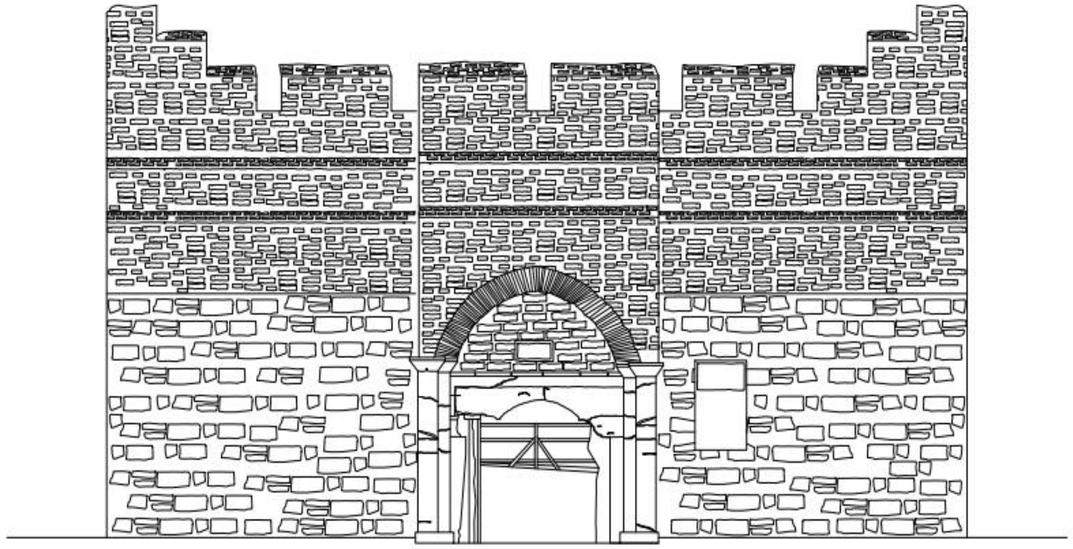

Edirne kapı 2D Görünüş çizimi

EDİRNE KAPI RESTORASYON ÇÖZÜM ÖNERİSİ

Onarım gerektiren uygulamalarda ,eserin sorunlarının teşhisi kadar eserin original malzemelerinin içeriklerinin ve niteliklerinin bilinmesi, onarımda kullanılacak olan yöntem ve malzemelerin önerilmesini için bir gerekliliktir . ancak bu şekilde belirlenen öneriler dogrultusunda yapıları koruma ve onarım sonrasında hem belgesel deger korunmuş olucak hem de yan yana kullanılacak olan original ve onarım malzemelerinin fiziksel, kimyasal ve makanik özellikleri birbirleriyle uyumlu ve benzer olucaktır.

http://açıkerisim.fsm.edu.tr:8080/xmlui/handle/11352/2129

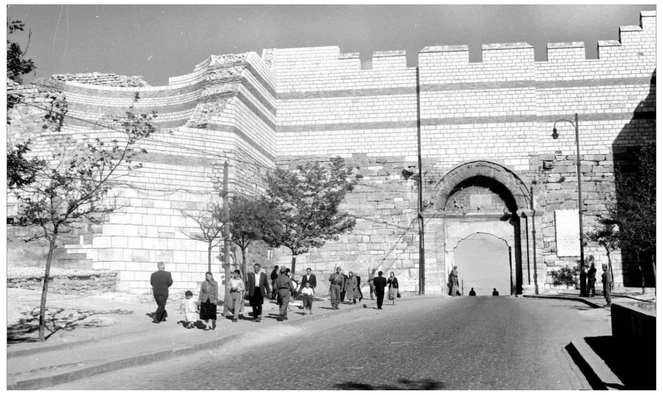

Edirne kapı`nın eski görünümü (1950)

Edirnekapı tarihçesi

Marmara denizinden Haliç'e kadar uzanan Theödosios surları üzerindedir; Bizans devrindeki adı Kharsia Pyle veya Polikhandria idi.
Osmanlı-Türk hâkimiyeti sırasında Edirne kara yolunun başlangıç noktası olduğundan Edirne kapısı (Edirnekapı) adını aldı.

Eğrikapı'ya 900, Sulukule'ye bin adım uzaklıktadır. İstanbul'un yedi tepesinden biri üzerinde, denizden yüksekliği 74 metredir.
Bizans devrinde 14 bölüme ayrılan şehrin 10. bölgesiydi.
http://hakkindabilgial.com/edirnekapi/

DERS
Restorasyon Projesi
YÜRÜTÜCÜ
Dr. Üyesi Fatma sedes

İSTANBUL SURLARI
EDİRNE KAPI
ARALIK 2021

T.C. ISTANBUL AYDIN ÜNIVERSITESI
ANADOLU BIL MESLEK YÜKSEKOKULU
MIMARI RESTORASYON PROGRAMI

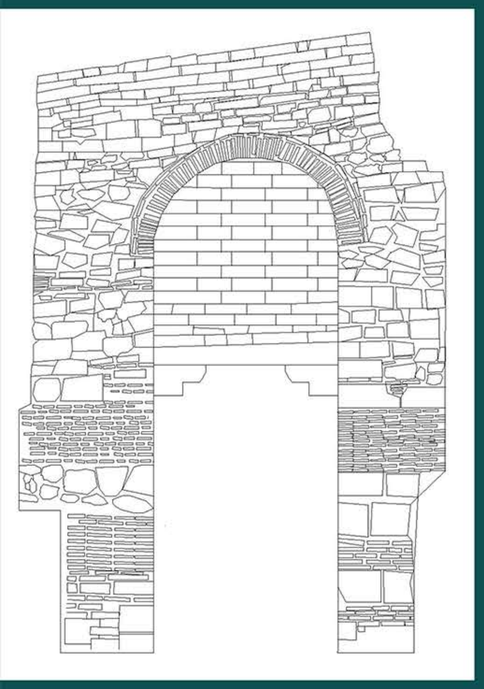

EĞRİKAPI TARİHİ

Bizans Dönemi

Eğrikapı semtinin adını aldığı kapı, Bizans'ın kara surlarının Galata cihetindedir. Yoğun bir hazırlık döneminden sonra, muhtemelen II. Teodosios'un hükümdarlığının (408-450) henüz ilk yıllarında, İstanbul'u bugün de batıdan kuşatan ve ayakta duran kara surlarının inşaatına başlanmıştır. Kara surlarının 96. burcundan sonra "Tekfur Sarayı" olarak anılan yapı yer almaktadır. Tekfur Sarayı Ayvansaray'da bulunan Blahernai Sarayı'ndan arda kalan tek yapıdır.

Kara surlarının kapıları günümüzde aldıkları isimlerle Marmara tarafından başlayarak sırasıyla şöyledir: Altınkapı, Belgrad Kapısı, Silivrikapı, Kalagru Kapısı, Mevlanakapı, Topkapı, Sulukule Kapısı, Edirnekapı, Porta Regia, Eğrikapı, Blahernai Kapısı.

Bütün kapılarda ve Leon surlarının önünde sahabe mezarları vardır. Hazret-i Muhammed'in ölümünden görece kısa bir zaman sonra Araplann İstanbul kuşatmalan başlamıştı. Bu kuşatmalar sırasında şehit düşen kişilerin en önemlisi de Ebu Eyyüb Ensari'dir.

Osmanlı Dönemi

Kauffer'in 1776 tarihli planında Haliç boyundaki kapıların adlarının Türkçeleştiği görülmektedir. Yenikapı, Cibali (Cebe Ali), Ayvansaray gibi. Osmanlılar'ın şehre girdikleri kapının adı da "Eğrikapı" olmuştur.

Eğrikapı'daki Tekfur Sarayı fetihten sonra çeşitli amaçlarla kullanılmıştır. İznik'ten getirtilen ustalara 1718-19'da İstanbul'da çini yaptırılması kararlaştırıldığında, Tekfur Sarayı yakınında bir çini imalathanesi kurulmuş, bu tesis 1724-25'de açılmıştır. Burada yapılan çiniler "Tekfur Sarayı Çinileri" olarak Türk sanatında ayırt edilmektedirler.

Eğrikapı'nın dışında ve biraz güneyinde bir başka ilginç bina vardır; Kırkçeşme (Eğrikapı) Maksemi. Bizans'tan beri içme suyunun önemli bir kısmı şehre buradan giriyordu. Sinan'ın yaptığı bu bina, Belgrad Ormanı çevresinden gelen suyun toplandığı ve haznenin çevresi boyunca sıralanan kırk delikten akarak şehrin çeşitli semtlerine gönderildiği yerdir.

Bu kapının üç kule ilerisinde Komnenos surları da biter, onları Heraklios surları, daha sonra, Kara ve Haliç surlarının birleştiği noktada da Leon surları izler. Bu surların üzerinde ve Haliç kıyısında kalan son iki kapı Ayakapı ve Cibali Kapısı'dır.

Surlar tarih boyunca, gerek doğal sebeplerle gerekse insan ihmalleri yüzünden harap oldu. Özellikle 22 Mayıs 1766 depreminde, şehrin kara surları boyunca, Yedikule-Eğrikapı arasında yıkılmalar görüldü. Bugün surlar yer yer çok sağlam, yer yer harap ya da yok olmuş, bazı yerlerde de yeniden yapılmış durumda. (http://zafer-edirnekapi.blogspot.com/2008/03/erikapi.html)

Manuel Komnenos Surları'nın ortalarında bir yerde Kara Surlan'nın son sivil kapısı olan Eğrikapı bulunur. Neden eğri olduğu belli olmayan kapı: Eğrikapı

Eğrikapı' nın adının nereden geldiği sorusu tartışmalı bir sorudur. Lakin, Şeyh'ül Seyyah Evliya Çelebi'ye sorarsanız, fetihten sonra bu civara Eğirdir'den gelen bir grup göçmen yerleştirildiği içindir der; aynı dönemin seyyahı ve tarihçisi olan Eremya Çelebi'ye sorarsanız, kapının iki kanadının tam karşılıklı olmamasından dolayı kapıya bu ad verilmiştir; modern Evliya Çelebi olarak kabul edilen John Frelly'e sorarsanız, kapıya giden dar yolun eğriliğinden almıştır.

Eğrikapı' dan içeri girince iki sokak sonra solda Panayia Suda Kilisesi ziyaret edilebileceği gibi Eğrikapı dışında bulunan Kırkçeşme Maksemi de ziyarete edilebilir.
(http://www.biristanbulhayali.com/istanbul-kara-surlari-gezi-rehberi)

Doğal taşlarda başarılı bir koruma sağlanabilmesi için yüzeyin fiziksel ve kimyasal yapısının doğru tanımlanması gerekir. Doğal taşlarda koruma iki şekilde olur. Birincisi taşın lekelere karşı korunması ikincisi ise çevresel koşullara karşı koruma. Çevresel koşullara karşı korumada dikkat edilecek hususlar çiçeklenme, kireç, tuz kusmaları, hava kirliliğine bağlı kirlenmeler, yosunlanma ve pas gibi sayılabilir.
(https://www.kartal24.com/104565-dogal-taslarin-bakimi-nasil-olmali)

HTTPS://TWITTER.COM/HAYALLEME/STATUS/1090517005554331648

HTTPS://REHBERLE.COM/ETIKET/EGRIKAPI

HASAR DURUMU

Yapımızda bulunan hasar tespitleri ;yüzey kirliliği,yer yer çatlaklar,aşınma,derz boşalması,grafiti(vandalizm)ve kabuk oluşumudur.

RESTORASYON ÖNERİLERİ

Taşın lekelere karşı ve çevresel koşullara karşı korunması. İlk olarak taş yüzeyinin kimyasal veya fiziksel olarak temizlenmesi, çiçeklenmelerin giderilmesidir. Derz boşluklarının, çatlakların ve parça kayıplarının malzeme analizlerinin yapılıp tekrardan onarılması. Eğrikapı' nın araç trafiğine kapatılıp sadece yaya olarak kullanıma açılması yapının daha uzun süreli korunmasına dayanak olacağını düşünüyorum.

DERS:RESTORASYON PROJESİ

YÜRÜTÜCÜSÜ:Dr. Öğr. Üyesi FATMA SEDES

ISTANBUL SUR KAPILARI
EĞRİKAPI
2021

FEYTULLAH AYKUT DEMİR
G2010.291045

T.C İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

Mevlevihane Kapı Tarihçesi

İstanbul kara surlarının zamana direnen kapılarından biri de adını tekkeden alan Mevlevihane kapısıdır. Adını sur dışında bulunan Yenikapı Mevlevi Dergahı'ndan alan bu kapıya Mevlanakapı'da denir. Kara surlarını yaptıran 2. Theodosios devrinden kalıp da orijinal yapısını en iyi koruyan bu kapıdır. Bu nedenle bu kapıya bakıp, Bizans döneminden kalan diğer kapıların orijinal hallerini düşleyebiliriz.

Bizanslılar bu kapıya Rus Kapısı diyorlardı.

file:///C:/Users/alpre/Downloads/KORUMA%20NARIM%20__ALI__MALARI%20__NCES__%20BOZULMALARIN%20TE__H__S__NE%20B__R%20__RNEK_%20HIERAPOLIS%20KUZEY%20NEKROPOL__%2075%20NOLU%20ANITSAL%20MEZAR(%23603980)-782584.pdf

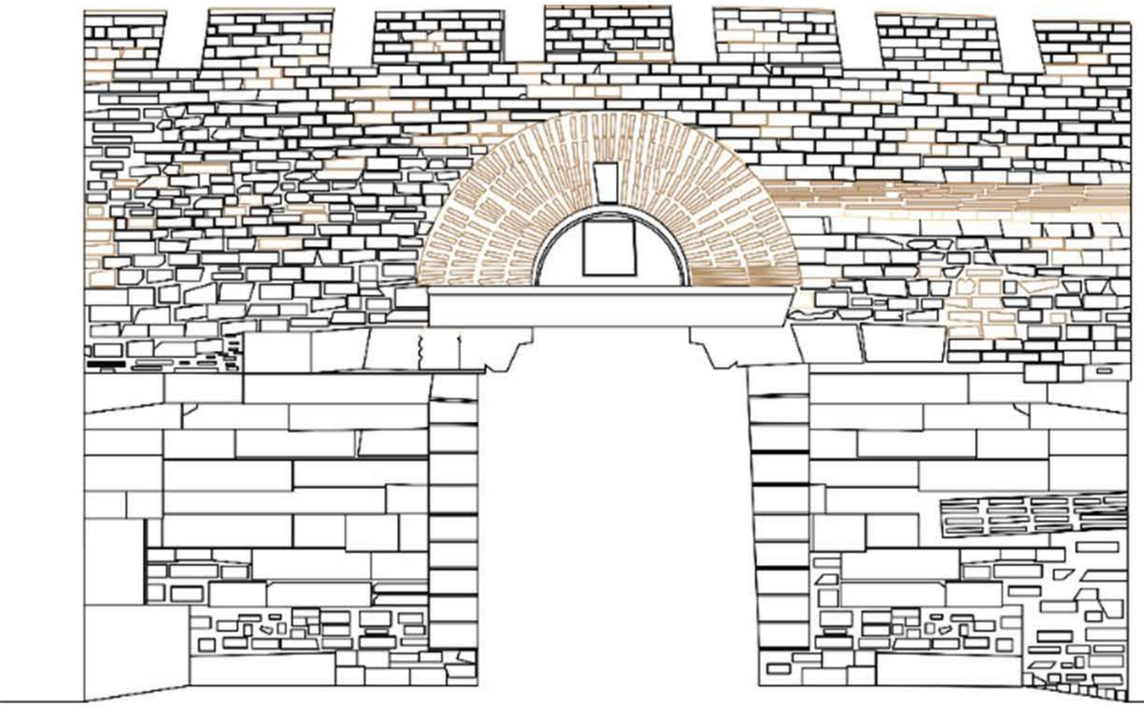

Yapının Durumu

Yapının günümüzdeki durumu eskiye göre biraz farklılık göstermektedir. Yapının çoğu bölgesinde kararma,bitkilenme, çatlama ve taş kaybı gözükmektedir

https://www.istanbulium.net/2014/03/istanbul-kara-surlar.html

Mevlevihane Kapı Restorasyon Çözüm Önerisi

Yosunlanmayı önlemek için ise: Yosunlanma nem kaynaklı olduğu için öncelikle fazla nemi yapıdan uzak tutmamız gerekecek. Bunun içinde yapının nemli toprak ile olan ilişkisini azaltmak gerekir.

Yapının zemine oturumu inceledikten sonra etrafındaki toprak tabakasının aza indirilmesi yapının nem almaması için bir çözüm olabilir ve son olarak yüzey temizliği yapılarak yapıda

file:///C:/Users/alpre/Downloads/KORUMA%20NARIM%20__ALI__MALARI%20__NCES__%20BOZULMALARIN%20TE__H__S__NE%20B__R%20__RNEK_%20HIERAPOLIS%20KUZEY%20NEKROPOL__%2075%20NOLU%20ANITSAL%20MEZAR(%23603980)-782584.pdf

http://www.eskiistanbul.net/7303/mevlanakapi-guillaume-berggren-fotografi#lg=0&slide=0

Mevlanakapı'nın eski görünümü (1840)

Mevlanakapı'nın günümüzdeki görünümü (Aralık 2021)

https://kulturenvanteri.com/yer/mevlevihane-kapisi/

DERS: RESTORASYON PROJESİ
DR.ÖĞR ÜYESİ: FATMA SEDES

İSTANBUL SUR KAPILARI
MEVLEVİHANE KAPI

Merve Güngör
G2010.291033

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON
MIR215 RESTORASYON PROJESİ

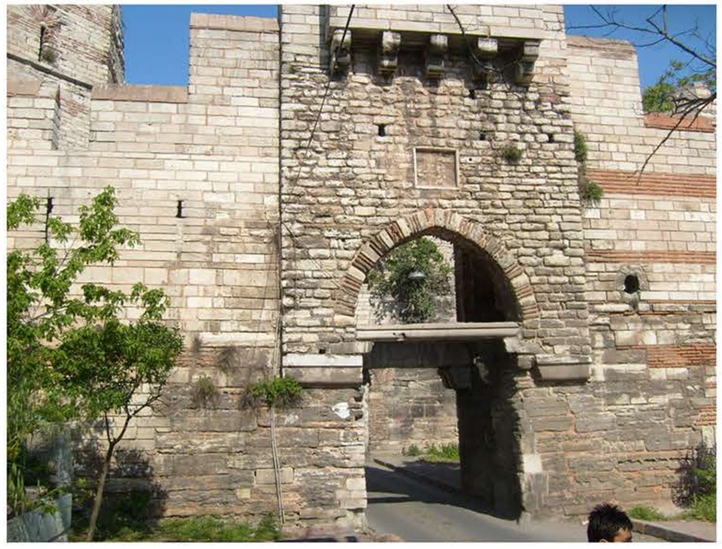

SİLİVRİKAPI'NIN GÜNÜMÜZDEKİ GÖRÜNÜMÜ

Silivri Kapı (Porta Pege) yer alır. Kapılar isimlerini ekseri üzerinde bulundukları yollardan alır. Bu kapı da Bizans zamanında kraliyet düğünlerinin yapıldığı Silivri'ye giden yol üzerindedir. Kapının üzerinde 1585'den kalma bir kitabe ve üzerinde de bir Osmanlı askerinin gürzü yer alır. Müsabaka kazanan sporcunun, silahını duvara asmasına dair eski bir geleneğin işaretidir. Şehri XIII. asırdaki Latin istilasından kurtaran Bizanslı kumandan buradan gizlice girmiştir.

https://www.ekrembugraekinci.com/article/?ID=614&istanbul%E2%80%99un-kapilari

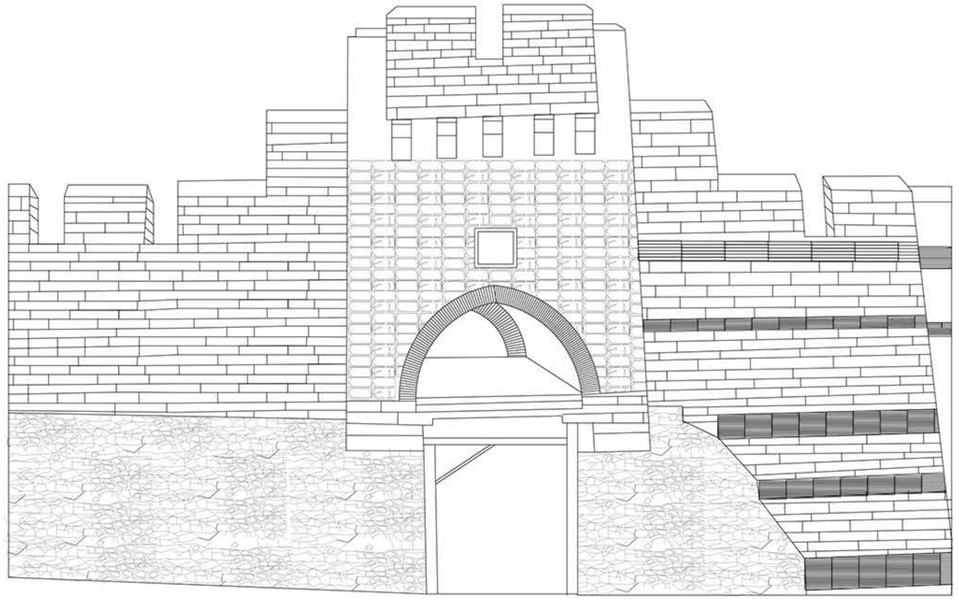

SİLİVRİKAPI 2D GÖRÜNÜŞ ÇİZİMİ

SİLİVRİKAPI (PEGE KAPISI):

Fatih'in askerlerinden Elekli Dede'nin yatırının(anıtmezarı) bulunduğu yer. Evliya Çelebi'ye göre, daima elek yiyip çingenelerin peşinde gezen, Eremya Çelebi'ye göre de hiç konuşmayan biriymiş bu Elekli Dede. Kapının yakınlarında yine Mimar Sinan'ın eseri olan İbrahim Paşa Camii bulunmaktadır. 1. efsaneye göre I. Loen, geçlik döneminde yoksul ve işsizmiş. Sıcak bir yaz gününde, kör bir ihtiyara rastlamış. İhtiyar ona "Beni gölge bir yere götür ve bir bardak su ver" demiş. Loen etrafa bakmış ama hiç su kaynağı görememiş. O anda gökten bir ses, su kaynağının yerini tarif etmiş ve kör adamın gözlerini orada yıkadığı takdirde gözlerinin göreceğini, kendisinin de imparator olacağını söylemiş. Yaşlı adamın gözleri, yüzünü yıkar yıkamaz açılmış ve Loen bu olaydan hemen sonra orduya yazılmış. Orduda hızla yükselip Konstantinopolis partiliğinden taç giymiş. "Yaşam bağışlayan kaynak" anlamına gelen Zoodohos Piyi Kilisesi, minnet borcu olarak I. Leon tarafından bu mucizevi kaynak üzerine inşa ettirilmiş. İkinci efsane ise Kanuni döneminden. Adamın biri ayazma yakınlarında balık kızartırken, yoldan geçen biri "Türkler şehri ele geçiriyor, sen burada balık kızartıyorsun" demiş. Bunun üzerine adam "Şu tavada kızaran balıkların canlanıp sıçrayacağına ne kadar inanırsam, bu habere de o kadar inanırım." demiş. Sözü söyler söylemez, balıklar canlanıp tavadan sıçramış. Bu mucizevi balıklar, o günden bu güne hep ayazmada sıçrarlarmış.

SİLİVRİKAPI'NIN ESKİ GÖRÜNÜMÜ

Belgrad Kapı ile arasında 13 burç vardır. Silivri yolunun başlangıcında olduğu için daha sonra bu isimle anılmıştır. Ön sur ile ana sur arasındaki peribolos içinde yer almaktadır. İstanbul'daki Latin istilasına, bu kapıdan gizlice giren komutan Aleksius Stategopulos son vermiştir. Kapının 200 m. kadar uzağında ise I. Leon tarafından yaptırılan "Balıklı Ayazması" bulunmaktadır.

ONARIM: 1509'da 49 kulenin zarar gördüğü depremden sonra Mimarbaşı Ali bin Abdullah ve yardımcıları olan Bali ve Mahmud'un sürdürdüğü onarım çalışmaları ile yenilenmiş ve bu kapının üzerine 1510 tarihli bir onarım kitabesi konmuşsa da bu kitabe günümüze gelememiştir. Kitabenin bulunduğu yer bugün boş durumdadır. 1987 yılında restorasyon projesi kapsamında burası da ele alınmış ve onarılmıştır. Bu restorasyon sırasında burada iki bölümden oluşan ve içinde beş adet lahdin bulunduğu bir hipoje (mezar odası) çıkarılmıştır.

http://tozlanmisyapilar.blogspot.com/2017/12/karasurlar-kaplar-ve-onarmlar.html

DERSİN YÜRÜTÜCÜSÜ: Öğr. Gör. FATMA SEDES

İSTANBUL SURLARI
SİLİVRİKAPI
ARALIK 2021

GÜNEY GÜNDÜZ
G2010.291011

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON
MIR215 RESTORASYON PROJESİ

SİLİVRİKAPI'NIN GÜNÜMÜZDEKİ GÖRÜNÜMÜ

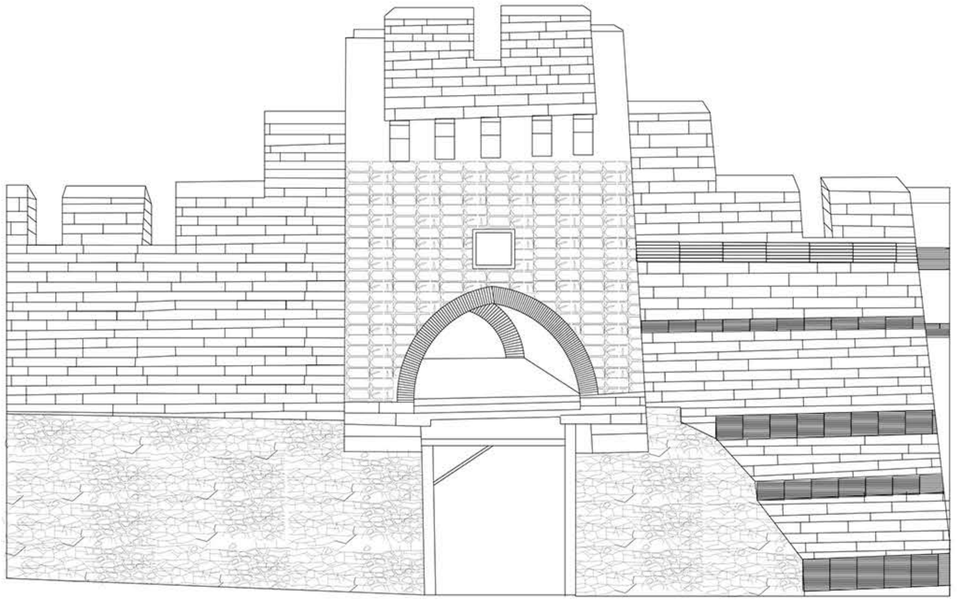

SİLİVRİKAPI 2D GÖRÜNÜŞ ÇİZİMİ

SİLİVRİKAPI'NIN ESKİ GÖRÜNÜMÜ

SİLİVRİKAPI (PEGE KAPISI)

Kapılar isimlerini ekseri üzerinde bulundukları yollardan alır. Bu kapı da Bizans zamanında kraliyet düğünlerinin yapıldığı Silivri'ye giden yol üzerindedir. Kapının üzerinde 1585'den kalma bir kitabe ve üzerinde de bir Osmanlı askerinin gürzü yer alır. Müsabaka kazanan sporcunun, silahını duvara asmasına dair eski bir geleneğin işaretidir.

https://www.ekrembugraekinci.com/article/?ID=614&istanbul%E2%80%99un-kapilari

KAPIDA ASILI GÜRZ

istanbul'un etrafını çeviren surlar tarihte 5. yüzyıldan başlayarak inşa edilmiş, yıkılmalar ve yeniden yapmalarla dört defa elden geçmiştir.Son yapımı MS 408'den sonradır.II.Theodosius (408-450) zamanında İstanbul surları Sarayburnu'ndan Haliç kıyısı boyunca Ayvansaray'a uzanıyordu.Silivri Kapı; 34, ve 36. ön sur kuleleri arasındaki ön sur duvarı içinde bulunmaktadır.Batı cephesi, sur duvarı içinde kalan kapı boşluğunun üst kesiminde, kapının iki yanındaki başlıklardan itibaren hafifçe öne çıkarılarak vurgulanmıştır.Kapı boşluğu iki yandaki başlıkların üzerinde bulunan mermer konsola oturan mermer lento ve almasık sivri kemerle sekillenmektedir.Kemerin almasık örgüsü 3 tuğla ve 1 taş dizisiyle oluşturulmuştur. Kapı üzerindeki taş örgülü duvar yüzeyinde yer alan kitabe panosunun içi boştur.Dendanlar seviyesinde taş konsollar üzerinde cepheden dışarıya taşan bir bölüm bulunmaktadır. Mevcut taş konsollar üzerindeki bu bölüm 1987 restorasyonunda yapılmıştır.Doğu cephesinde iri taş bloklarla örülü duvar içindeki kapı boşluğu üstte kapı içine doğru taşan taş konsollara oturan kalın lento ile belirlenmiştir.Taş lentonun üzerinde kapı boşluğundan daha dar olarak devam eden boşluk seğirdimin hemen altında çift sıra taş örgülü kemerle son bulmaktadır.Kemerin alt sırası çökertilmiştir.

Belgrad Kapı ile arasında 13 burç vardır. Silivri yolunun başlangıcında olduğu için daha sonra bu isimle anılmıştır. Ön sur ile ana sur arasındaki peribolos içinde yer almaktadır. İstanbul'daki Latin istilasına, bu kapıdan gizlice giren komutan Aleksius Stategopulos son vermiştir. Kapının 200 m. kadar uzağında ise I. Leon tarafından yaptırılan "Balıklı Ayazması" bulunmaktadır.

ONARIM: 1509'da 49 kulenin zarar gördüğü depremden sonra Mimarbaşı Ali bin Abdullah ve yardımcıları olan Bali ve Mahmud'un sürdürdüğü onarım çalışmaları ile yenilenmiş ve bu kapının üzerine 1510 tarihli bir onarım kitabesi konmuşsa da bu kitabe günümüze gelememiştir. Kitabenin bulunduğu yer bugün boş durumdadır. 1987 yılında restorasyon projesi kapsamında burası da ele alınmış ve onarılmıştır. Bu restorasyon sırasında burada iki bölümden oluşan ve içinde beş adet lahdin bulunduğu bir hipoje (mezar odası) çıkarılmıştır.

http://tozlanmisyapilar.blogspot.com/2017/12/karasurlar-kaplar-ve-onarmlar.html

DERSİN YÜRÜTÜCÜSÜ: Öğr. Gör. FATMA SEDES

ZEHRA KÜBRA KAYIKÇI
G2010.291004

İSTANBUL SURLARI
SİLİVRİKAPI
ARALIK 2021

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI
MIR215 RESTORASYON PROJESİ
2021-2022 GÜZ DÖNEMİ

TOPHANE NUSRETİYE SEBİLİ

TARİHİ ve MİMARİSİ

İstanbul'da Beyoğlu'na bağlı Tophane semtinde bulunan Nusretiye Camii, 1826 yılında Sultan II.Mahmut'un Yeniçeriler Ocağı'nın kadırılmasının bir zafer sembolü olarak yaptırdığı bir Balyan eseri. Caminin her köşesinde barok üslubunun zenginliğini görmek mümkün. Kubbe etrafını dolaşan şamdan benzeri süslemeler caminin en göze batan özelliklerinden biri sayılabilir. Zarif çifte şerefeli minareleri oldukça heybetli. İçeride ise zaten zengin olan süslemelere birde hünkar dairesi eklenince insanın seyretmeye doyamadığı bir iç mekan oluşmuş. Caminin ana giriş kapısına çıkan merdivenlerde oldukça hoş. Caminin hemen bitişiğinde bulunan Muvakkıthane ile hemen yanındaki Sebil de camiye renk katıyor. Aynı yerde yine cami ile uyumlu olan birde Şadırvan bulunuyor.
1956'da yol çalışması sırasında caddenin karşısında kalan sebil ve muvakkithane sökülerek caminin yanına taşınmıştır. Camii, 1980-1982 arasında kısmen restore edildi.

RESTORASYON DEĞERLENDİRMESİ

Sebil ile ilgili ek olarak, restorasyon öncesi daha tarihi bir doku görülürken, restorasyon sonrası daha yenilikçi ve canlı bir doku farkediliyor. Aynı zamanda restorasyon öncesi eskimiş ve cansız görünen mermerler tekrar canlı hale getirilmiş.Restorasyon sonrası doğal yapısındaki dokunun tamamen bozulmadığını da gözlemleyerek, ahşap detaylarını ve restorasyonu başarılı buldum. Aynı zamanda cami ile sebil arasındaki uyum restorasyon sonrası da bozulmamış.

SEBİL DETAY GÖRÜNÜŞÜ

SEBİL GÖRÜNÜŞ

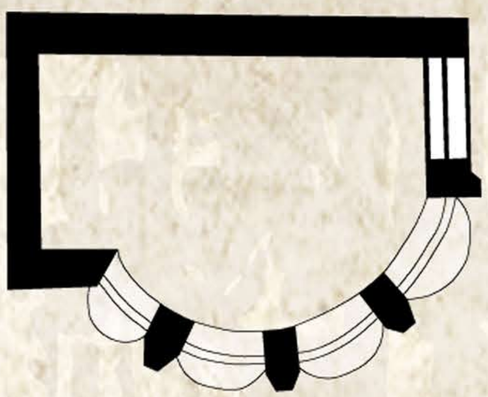

SEBİL PLANI

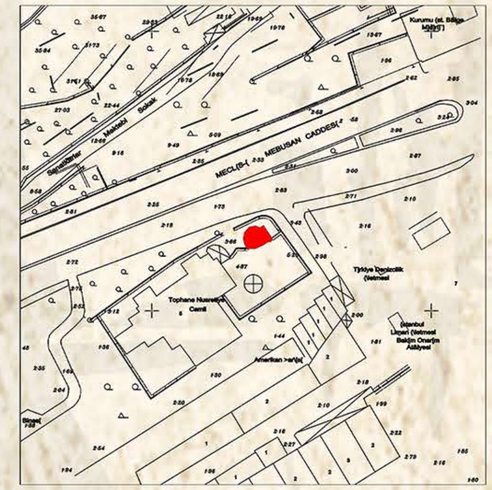

VAZİYET PLANI

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATMA SEDES

Kaynakça;
https://tr.wikipedia.org/wiki/Nusretiye_Camii
https://www.flickr.com/photos/sinandogan/49562645742
https://www.avundukmimarlik.com.tr/tr/istanbul-beyoglu-nusretiye-camii-ve-kulliyesi-2028/

FURKAN AYYILDIZ
B2010.291042

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

https://tr.elennemay.com/

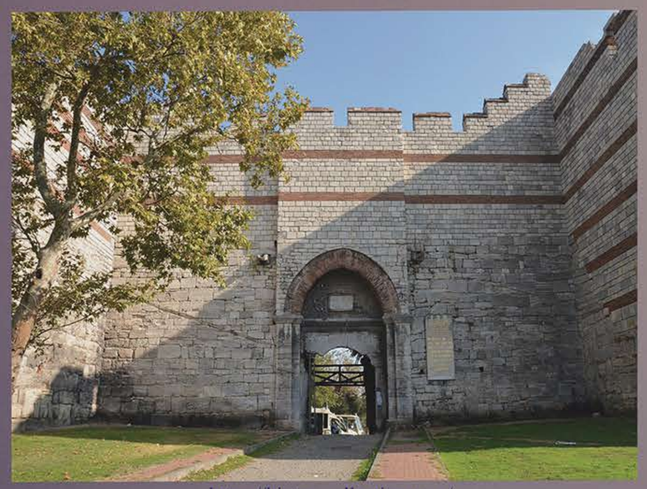

https://historycollection.com/

Edirnekapı'nın günümüzdeki görünümü
(Aralık 2021)

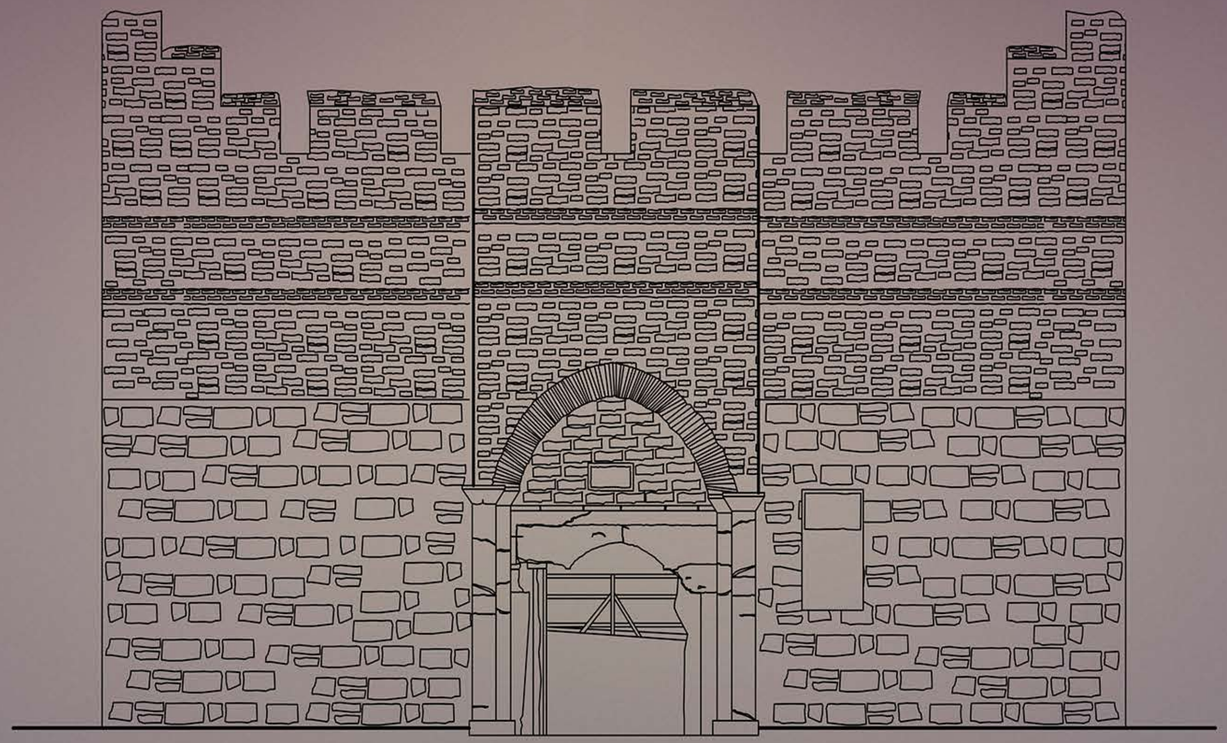

Edirnekapı 2D Görünüş çizimi

EDİRNEKAPI

http://www.eskiistanbul.net/4018/edirnekapi

http://www.eskiistanbul.net/2123/eski-istanbul-1950li-yillarda-edirnekapi

Edirnekapı'nın eski görünümü
(1950)

Edirnekapı Restorasyon Çözüm Önerisi

Onarım gerektiren uygulamalarda, eserin sorunlarının teşhisi kadar eserin orijinal malzemelerinin içeriklerinin ve niteliklerinin bilinmesi, onarımda kullanılacak olan yöntem ve malzemelerin önerilmesini için bir gerekliliktir.
Ancak bu şekilde belirlenen öneriler doğrultusunda yapılan koruma ve onarım sonrasında hem belgesel değer korunmuş olacak hem de yan yana kullanılacak olan orijinal ve onarım malzemelerinin fiziksel, kimyasal ve mekanik özellikleri birbirleriyle uyumlu ve benzer olacaktır.
http://acikerisim.fsm.edu.tr:8080/xmlui/handle/11352/2129

Edirnekapı Tarihçesi

Marmara denizinden Haliç'e kadar uzanan Theödosios surları üzerindedir; Bizans devrindeki adı Kharsia Pyle veya Polikhandria idi.
Osmanlı-Türk hâkimiyeti sırasında Edirne kara yolunun başlangıç noktası olduğundan Edirne kapısı (Edirnekapı) adını aldı.

Eğrikapı'ya 900, Sulukule'ye bin adım uzaklıktadır. İstanbul'un yedi tepesinden biri üzerinde, denizden yüksekliği 74 metredir. Bizans devrinde 14 bölüme ayrılan şehrin 10. bölgesiydi.
http://hakkindabilgial.com/edirnekapi/

Yapının Durumu

Yapının günümüzdeki durumu eskiye dair pek farklılık göstermemektedir. Yapının çoğu bölgesinde kararma, çatlama, taş kaybı ve bitkilenme gözlemlenmektedir.

DERS
Restorasyon Projesi
YÜRÜTÜCÜ
Dr. Öğr. Üyesi Fatma SEDES

İSTANBUL SURLARI
EDİRNEKAPI
ARALIK 2021

Muhammed YÜCEDAĞ
G2010.291021

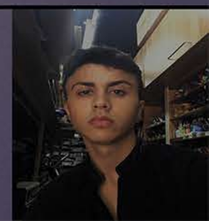

T.C İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU BİL MESLEK YÜKSEKOKULU
MİMARİ RESTORASYON PROGRAMI

PEMPTON(SULUKULE KAPISI)

İstanbulun surların en alçak bölgesi olan ve Bayrampaşa Deresinin bulunmasıyla bu adı almıştır

Bayrampaşa Deresi'nin doldurulduğu limanda yağ kandilleri

Bizans Dönemi:
Sulukule'nin batısına gelen kara surlar, Bizans imparatoru II. Theodosius tarafından MS 6. yüzyılın başında yapılmaya başlanılmıştır. Bölgeye yerleşim 10.yüzyılda başlanılmıştır

Ortaçağ'da her kalenin bir su kulesi bulunurdu. dışarıdan şehre giren suyun surlardan geçişi bu kule aracılığıyla gerçekleşirdi. Suyun gireceği yerden insandan girebileceği için bu geçişin emniyetli olmasına dikkat edilirdi.Bu emniyeti sağlayan su kulesi bulunduğu için bu adı almıştır.

Vatan Caddesi'nden Edinerkapı'ya doğru 77-78 Kuleler arasında kara surları üzerindeki 5. Askeri kapı, Sulukule Kapısı (pempton kapısı) yer alır Bayrampaşa (lykos) deresinin yanı sıra şehre giren su kanalları bu kesimde olmasından bu adı almıştır. 19. yüzyıl da büyük hasar almıştır

Hasar Durumu: Kapının genel durumu iyi ama duvarlardan olan çatlama, renginin artık siyaha dönmesi kapının hemen yanlarında olan duvarların eğri olarak yapılması bu yapının bozulmasına neden olabilir.

Sulukule Kapısı 19. yüzyılda büyük hasar alan önemli surlarımızdan birisidir. Bunun için şu yöntemleri kullanabiriz
Önce kapının hemen yan tarafından olan kararlamalar için önce temizleme yöntemi kullanılabilir. Duvar olan taraflar için sadece sağlamlaştırma, temizleme yapılabilir.

Ders: Restorasyon Projesi
Yürütücüsü:
Dr. Öğr. Görevlisi Fatma Sedes

İSTANBUL SURLARI
SULUKULE KAPISI

Dilek Şahin
G2010.291013

Kaynakça:https://tr.wikipedia.org/wiki/Sulukule
http://www.biristanbulhayali.com/istanbul%E2%80%B2un-zamana-direnen-13-kapisi
https://www.arkitera.com/haber/istanbulun-katmanlarina-gezi/